

mora vsak podkralj v svoji pokrajini piskati nekaj razboritih in v tej ali oni stroki dobro podkovanih mož, ter jih predstaviti vladi v Peking. Ta namreč izbere iz njih srede najspodobnejše kot svoje svetovalce. Po njih nasvetu se potem preustroji občinska in okrajna uprava, ki ima biti podlaga za bodočo ustavno življenje. Ukaz preti vsem onim podkraljem, ki bi listine v istini sposobnih mož v določnem času ne predložili, z nenavadno strogimi kaznimi. Poleg tega izšlo je v zadnjih mesecih še več drugih pametnih naredb, katerih vsaka svedoči, da je vlada vedno bolj prijazna prepotrebni reformam.

Kar izideta o Božiču dva cesarska ukaza, ki sta vse vesele nade — rekel bi — na mah uničila. Temu je največ kriva vročekrvna, nepremišljena šolska mladež. Do tega je prišlo takole.

V južni Kitajski so dobili Angleži pred nekaj leti koncesijo graditi neko železnico. Iz gotovih vzrokov so z gradnjo čakali do danes. Sedaj pa je prišlo ondotnim domačim kapitalistom na misel, da je najbolje, ako jo zgrade sami. In zahtevali so od vlade dovoljenja, češ, da imajo potrebni kapital že zagotovljen. A vlada je odgovorila, da jim tega privoliti ne more in ne sme, ker jo veže pogodba z Angleži. Nato so se pojavili resni nemiri, vprizorjeni od interesovanih domačih kapitalistov. A vlada jih je srečno zadušila, dasi ne posebno lahko. Nekaj časa je bil mir, potem pa so začeli zopet drezati pri vladi. Ta pa je trdovratno ostala pri svojem prvotnem mnenju. Kajti bogatim Angležem se ne mara zameriti, ker dobro vé, da v kratkem potrebuje njih cvenka. Zlasti prebrisani Juen-še-kai, ki misli na zgradbo močnega bojnega brodivoja, se je potegnil za to, da vlada ostane Angležem mož-beseda. Dejal je neki: »Na noben način ne smemo prelomiti svoje besede, sicer pridemo pri tujih državah kot nezanesljivi ljudje ob ves ugled.«

A Kitajec je potrpečljiv. Cesar ne doseže prvi ali drugi pot, to upa doseči v tretji. In če mu tudi to pot izpodleti, nikakor še ne obupa, ampak poizkusi tudi v četrti in peti. Tako so tudi naši južni kapitalisti poslali deputacijo veljavnejših rodoljubov v Peking, ki naj bi pri trdovratni vladi izposlovala dovoljenje za zidanje železnice, češ, da je to iskrena želja celokupnega naroda.

Ko je torej to odposlanstvo prišlo v Peking, priredilo je ondotno dijaštvo v zvezi s časnikarji došlim južnim veljakom na čast veliko zborovanje v Hukuan-klubu. Seveda je bilo ob tej priliki vse navdušeno za pogumne južne patriote in radikalnih govorov kajpada ni manjkalo. A vlada je še isti dan zvedela o vsem, kar se je govorilo na shodu. In takoj je v naslednjih dveh dneh izdala dva ukaza, ki sta na vso kitajsko javnost učinkovala kakor strela iz jasnega neba.

Temu pa se tudi ni čuditi. Saj ta dva cesarska ukaza prepovedujeta znanprej vsako zborovanje, dijakom pa kakoršnekoli zveze. Vsakega, ki bi se drznil nasprotovati tem odredbam, čaka eksemplarična kazen. Ker je novodobna šola iztrgala dijaštvu skoro vse spoštovanje do starega Konfucija iz srca, zabičuje ukaz ošabni šolski mladeži tudi, da se mora znanprej vestno ravnati po svetih naukih častitljivega modrijana. Prepovedano je dalje nositi obleko tujega kroja in striči si lase po evropsko. — Jeden ukazov sicer

obljublja, da dobi ljudstvo ustavo, a le te da, ko bo za njo zrelo. Naj nihče ne misli, da bode potem le ljudstvo odločevalo. Ne, ampak vse bo zavistno od prestola. Pri preustrojitvi državne uprave se bode sicer oziralo na želje ljudstva, a kljub temu bode tudi znanprej le prestol izdajal potrebne postave, le on bo imel pravico dovoljevati ali prepovedati ustanovitve raznih društev in prireditve kakoršnihkoli zborovanj.

To je torej hud tobak za kitajske dijake in vse tiste, ki so sanjali o zlati svobodi, ki ima iziti z obljubljenom ustavo.

Še hujše pa čaka kitajske časnikarje. Izdeluje se ukaz, ki bode njih svobodo kruto omejil. — Zadnjih pet let se je število kitajskih časnikov silno pomnožilo. Nekateri med njimi so tako radikalni, da jim je celo v Evropi težko najti enakih. Zlasti oni so skrajno predrzni, ki izhajajo v pristaniških mestih, pod okriljem tuje pravice. Časnikarstvo postaja tudi na Kitajskem sila, ki se je začne bati vlada. Zato je razumljivo, da misli na to, kako bi drznim tičem postrigla močna krila.

Le par vzgledov, kako ostru pèresa imajo kitajski časnikarji. »Sin-šu-ji-pao« piše: »Ljudstvo z veseljem gleda, kako hiti država v propast... Ker vlada našega imetja in naših pravic ne štiti, ampak izdaja tujim ljudem, moramo skrbeti za svoje varstvo sami... Ako vlada zmagava v boju, ki ga bije z ljudstvom, nastane samodržstvo, ki ga še ni videlo kitajsko ljudstvo...« Še bolj razliva svoj žolč »Sin-nin-pao«: »Skoro vsi narodi so morali kupiti ustavo z lastno krvjo. Nam je ustava sicer obljubljena, toda absolutizem vzdiguje vsak dan ošabnejše glavo pokoncu. Kakor vse kaže, si bomo morali tudi mi s silo priboriti ustavo... Vlada zatira vsak napredek v ljudstvu in bi ji bilo najljubše, če bi ostalo vedno v duševni temi. Zato prepoveduje shode...«

Nek drug list pa naravnost pravi: »Če s peresom (list rabi besedo »čopič«) ne dobimo ustave, jo bodemo pa z nožem.«

In ta smela grožnja se utegne uresničiti. Vedno ponavljajoči se vstanki na vseh straneh ogromne države to jasno svedočijo. Študentje, do malega sami revolucionarji, bodo skrbeli za to. Orožja jim ne bo manjkalo; saj ga vedno vtihtajo čez mejo. Ni gotovo, da bodo cesarske čete nasproti vstašem vedno tako srečne, kakor so bile dosedaj. Tudi so vojak i vedno nezanesljivejši. Zadnje jesen, ko so v pokrajini Kiang-si vstasi umorili katoliškega misijonarja in poklali več sto kristijanov ter požgali pet krščanskih vasi, so bile cesarske čete grozeči vstaji komaj kos. Če bi bile takrat podlegle, pa bi se bila razširila revolucija čez celo državo. Ker se je ta poizkus ponesrečil, se vstasi v drugih pokrajinah niso upali na dan. A se marljivo vezbajo in pripravljajo za drugo, ugodnejšo priliko. — Zadnje tedne so se zopet začeli oglašati v južnem Šantungu. Podkralj je poslal nad nje par stotnjak, a do danes še ni bilo slišati, da bi imelo cesarsko orožje kak poseben uspeh. Istotako prihajajo vznemirljive vesti iz drugih pokrajin...

V Šantungu je v mnogih krajih velika lakota. Živila so se vsled tega silno podražila. V hribih, kjer je bila posebno slaba letina, revni ljudje gladu umirajo...

V šanghajski okolici je zadnje mesece umrlo mnogo otrok nadóbrcah. Babičevno ljudstvo je zvrnilo vso krivdo na tujce. Pravi namreč, da potrebujejo tuji

inženirji za mostove pri železnicah otročjih duš. Ker zidajo sedaj na Kitajskem na več krajih železnice, jih potrebujejo seveda mnogo. Ni dvoma, da je raztrgal to nemumno vražo med neuko ljudstvo zloben človek iz golega sovraštva do tujcev, dobro vedoč, da bi prav lahko imela isti učinek, kakor tleči ogorek na slamnati strehi.

Tedenski pregled.

Samozavestno je nastopila S. L. S. na shodu zaupnikov pretečeni ponedeljek. Vidi se, da se zaveda tega, da bo znanprej vladajoča stranka, ki naj skrbi, da zadosti ljudskim pravicam, težnjam in potrebam. Podala je svoj program za najbližnje dni: Preosnovati hoče deželni red in dež. volivni red v ljudskem smislu, zavoženo gospodarstvo bo postavila na zdravo podlago, delala bo za blagor in napredek ljudstva in dežele, preuredila deželno upravo in zakonodajo, preosnovala deželne urade in hoče biti služabnica in zaščitnica vseh stanov. In ljudstvo se zaveda, da bo S. L. S. to tudi izvršila. Odtod ona mirnost in resnost, ki je vladala na zaupnem shodu. Prvi govornik dr. Šusteršič je začrtal pot politični borbi, ki se mora končati z zmago opravičene zahteve S. L. S. po razširjenju volivne reforme. Gre se za vol. reformo za deželni zbor kranjski. Kričeče krivice ne smejo več dalje trajati. 40 tisoč volivcev voli 16 poslancev, pet tisoč polivcev pa voli 20 poslancev. Za enkrat sprejme stranka reformo, ki je dosegljiva, ostane pa na stališču splošne in enake volivne pravice. Razložil je nadalje stališče liberalne stranke glede volivne reforme. Krepko je zavrnil »Narod« in pokazal, da liberalci hočejo ohraniti premoč veleposestva. Liberalcem se ne godi v sedanjem volivnem boju dobro. Na kmetih si skušajo pomagati z neodvisnimi kandidati, a ne bodo ničesar opravili, ker zmaguje jasnost idej. V mestih pa mečejo ljudem v oči drug tobak: Pravijo, da hočemo mesta zadušiti in s kmetom preplaviti. Govornik pošteno zavrne neosnovane liberalne misli. Dalje slovesno izjavlja, da stranka nima nobene pogodbe z Nemci, ker se liberalci s to izmišljotino hočejo v mestih povzpeti. Potem pokaže v pravi luči, da liberalci niso prijatelji uradništva, kaže na zvezo liberalcev s socialnimi demokrati, katerim niso nič mar ljudske pravice, ampak jim je prvo boj zoper krščanstvo. Nazadnje kaže, da se bliža nova doba za našo deželo v vsestranskem modernem napredku. Drugi govornik dr. Lampe je govoril o gospodarskem položaju in o deželni upravi. Odstopivšim poslancem se izreče zahvala. Nato so bili sprejeti kandidati, kakor so jih sklenili krajevni zaupniki: za sodni okraj Ljubljana-Vrhnika Franc Povše, državni poslanec in dr. Ivan Šusteršič, državni poslanec. Sodni okraj Kamnik-Brdo: dr. Janez Krek, državni poslanec v Ljubljani. Sodni okraj Kranj-Tržič-Skofja Loka: Franc Demšar in Janko Zabret. Za sodni okraj Radovljica-Kranjska Gora: Jožef Pogačnik. Za sodni okraj Postojna-Logatec-Senožeče-Lož-Illirica Bistrica in Cerknica: Franc Drobnič in dr. Ignacij Žitnik. Sodni okraj Vipava-Idrija: Ivan Lavrenčič. Za sodni okraj Novo mesto-Kostanjevica-Krško: Josip Dular. Za sodne okraje Trebnje, Zatičina, Žužemberk, Mokronog, Litija, Radeče: Franc Košak, dr. Evgen Lampe, Josip Mandelj. Za sodne okraje Kočevje, Ribnica, Vel. Lašče: Franc Bartol in Franc Jaklič. Za sodna okraja Črnomelj, Metlika: Franc

Šuklje. — Glede mest je stranka postavila za Idrijo oficialnega kandidata Mih. Arko, v drugih mestih pa bo podpirala samostojne kandidate. Za Vrhniko-Postojna-Lož: g. Verbiča, za Kamnik-Tržič-Radovljico: g. okrajnega glavarja pl. Detelo, za Kranj-Skofjo Loko: Pretnarja in Pavšlerja. Za Ljubljano in dolenska mesta stranka še ni ničesar ukrenila. Na deželi so se vršili shodi: v Cirknici, kjer so obsodili postopanje liberalcev, v Selcih nad Škofjo Loko, na Vojskem in v Kanomljah, v Dobropolju, v Borovnici, v Šmartnem pri Litiji, v Trnovem na Notranjskem, v Št. Petru, Trnju in na Robu. V Idriji je dekan Arko na shodu povedal, kaj se je dosedaj že storil za Idrijo, kaj pa še čaka.

Liberalci so za Gorenjsko nasproti Pogačniku postavili nekega Gogalo iz Novevasi, na Notranjskem pa nekega Čučka in Matevža Martinčiča iz Dol. Jezera pri Cirknici.

Socialni demokratje so imeli shod v Mestnem domu, kjer je Kristan pobijal liberalno stranko in jo prijemal, češ, da nima resne volje za splošno in enako volivno pravico.

Kočevarji so za okraj Ribnica-Kočevje-Vel. Lašče preklicali kandidaturu Jonke. V mestu Kočevje je proglašen kandidatom dr. Eger.

V Ljubljani se je sestavil odbor meščanov in proglašil kandidatom dr. Vinko Gregoriča, primarija v deželni bolnici, in dr. Vladimirja Ravniharja, odvetnika v Ljubljani. »Slovenski Narod«, ki je prej streljal z vsemi kanoni v Radovljico na glavarja pl. Detelo, sedaj ropota zoper ta dva samostojna kandidata.

Iz Hrvaške prihajajo vesti, da so že sedaj burne, celo krvave priprave za volitve. Na Portugalskem se pripravljajo, da proglašajo republiko. Italijani se z vlado pogajajo za laško pravno fakulteto, ki bo najbrž na Dunaju. Na Angleškem se je sprejela postava za varstvo otrok. Med drugim se bo kaznovalo prodajanje smodk, svačlic in cigaretnega papirja otrokom. Tudi pri nas bi bilo to dobro.

Za gospodarska vprašanja se stori vedno več. V Horjulju so imeli kmetijski tečaj za živinorejo, prešičerejo in perutninarstvo. Na Vrhniki pa otvoril c. kr. kmetijska družba s pomočjo državne in deželne podpore in s pomočjo mlekarske zadrage na Vrhniki mlekarsko šolo. Glede zemljiškega in hišnorazrednega davka se dela v proračunskem odseku po prizadevanju dr. Žitnika. Za železnico, ki bi vezala Gorico s primerno točko dolenskih železnic pošiljajo prošnje razne notranjske občine. Belokranjska železnica — pripravljavna dela se bodo jela vršiti avgusta meseca. Sedaj se bo še prej zmerila progla Kumpmetel-Črnomelj. Hribar pa ovira pravi gospodarski razvoj. Zavoljo njegove nerodnosti se vzame Ljubljani polovica državnih delavnic in se postavijo v Celovcu. — Živinorejski zadrugi v Horjulju je kranjska hranilnica naklonila podporo 300 kron. — Ustanovilo se je društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Ljubljana. Vršil se je tudi ustanovni shod podpornega društva organistov in pevovodij.

Umrli je senjski škof dr. Mavrovič, ki je kazal Slovencev posebno ljubezen; Peter Majdič, veleposestnik, veren katoličan v Zgornjih Jaršah; nadučitelj Raktelj, organizator Jožef Cotič in gospa Marija Lusar, mati frančiškana g. P. Konstantina.

Imenovan je stalnim učiteljem z naslovom profesor g. Anton Koritnik. — Dr.

in potem naravnost gré proti grofovi postelji. — Ta je sapo tiščal ter pričakoval, kaj bo.

»Torej je le res in ni nikakor prazno govoričenje, da je moj zet »mesečen«, — si misli. — Da bi le ne dobil v roke orožja na steni.«

Med tem je stotnik prilezel čisto blizu gospodarjeve postelje — ta pa zgrabi skrivaj čibukovo cevko — edino orožje, ki mu je bilo pri rokah in v trenutku, ko se oni proti njemu sklone, vdari z njim krepko po stotnikovem hrbtu.

»Za božji čas! povej vendar, čemu me tolčeš — tristo medvedov!«

»Oho, ali si se sedaj zbrihal? Z mesečnikom se mora tako ravnati!«

»I, zlodja vendar, kdo pa trdi, da sem mesečen!«

»Čemu si pa vstal in česa iščeš pod mojo posteljo?«

»Ljubi moj, jaz iščem tiste posode, ki so jo pozabili postaviti pod mojo posteljo!«

»A — tako?! Prosim stokrat za nezamero!«

Stotnikov tekmeč pa je bil dosti previden, da se ni nič več prikazal v grofovi hiši, kajti občutil bi bil tudi on, kakovo moč ima čibukova cevka.

Pismo Boltatuga Pepeta.

Gespuđ redehter!

Unbert sm jm puvedo in ekšpleceru, za kuk te bla neubhodn putrebna leberalna stranká na Štajarskem in na Kuroškem in in za kua sa ble neubhodn putrebne leberalne cajtnge;

dons jm morm pa še ekšplecerat, za kua je blu ush teh kumendi treba tud na Guriškem.

Kokr na Štajarskem al pa na Kuroškem, pr svet tku je blu enkat na Guriškem. Dobr Sluvenci sa bli in držal sa na

soj jezek in na soja vera in še sam Gabršku Andrejče, ke je biu tiste cajte še gorsk nihilist, se je rad ukul faružu smuku. Vidja, gespuđ redehter, in tku b blu še dons na Guriškem, če b Andrejče na mou več učí ket ma želodec in de b biu iz tem zaduvalen, kokr je. Al Andrejče je tou na kojna, ke ga tist Sluvenci, ker sa držal sam na soja vera in soj jezek, nisa tli spraut na konja, mogu je nardet saj neki tud takeh Sluvenca, ke b držal tud najnga.

Velik muje ga je tu kuštal, al neki jh je pa le naredu. Ke sa pa tist Sluvenci, ke držeja sam na Andrejčeta, bl ta umazane sorte, zatu je pa začu ta mužakar zajne tud zajfa delat. Tku je za use preskrblen in Gabrškumu Andrejčet zdej še precej lepu na Guriškem ušenica cvete in sam tu se še bujim, de mu zna enkat usa ta lepa ušenica pubit klerekalna toča, al pa negava internacijunalna reklama.

Pa pestima Gabrškumu Andrejčet vsele in trošt, sej nas tu nč na kušta, nemu pa le sm pa ke kašn krajcar vrže in puglejma raj mal spet nazaj na Krajsk, kjer je prou za prou še ta nar več fabrika za leberalce fabrekerat. Sevede, de na Krajskem tud res ta nar več leberalcu nucaja, ke je tulk putrebne in naputrebne kumandanfu, kokr Štajarskeh, Kuroškeh in

Guriškeh skupi, u penzjon pa neče jt nubedn ud nh, kokr de b blu zacupran.

Za nekdi peruga leberalna kumandanta, drgač use časti urednga gespuđa dohtar Taučarja, sma že usi mislel, de je za useli spregu in se lepu usedu na soj lorbardu kranc. Kar naenkat je začu pa spet ruguvilt in tista leberalna žilca mu ni dala preh gmaha, de je spet skoču pu konc in začu dajat gostje predstave. Tku zdej iz Trillarjam gustujeta zdej tle zdej tam in špasa ni konca ne kraja.

Jest sm že na vse plati štederu, kua je dohtar Taučari u glava padl, de je šou spet pulitična kubila zajahat, ke na tu maja Preduvič putent, pa ta prauga nism mogu pugruntat. Ke m pa ferbec le ni dau gmaha, sm se zaupn ubrnu na soja prjatla ta pustga Slemška in ga prosu, de b m ta reč pujasnu.

Ta pust Slemšk je biu sevede prec prpraulen men ta usluga strt in pušeptou m je na ušesa, de je gespuđ dohtar Taučar sam zaule tega spet to napravu, ke se mu dohtari sedejne prepovedal in mu nasvetval, de more uzet Karlsboder kura, če če, da na u prehitr ukul pršou. Dohtar Taučar je dohtarje ubugu in naroču »pr Rožc«, de nej negau stou za en cajt sprauja pud streha, de če b ga glih pustl leberalci spet ub-

Franc Zupanc, deželni svetnik, je likovan z redom železne krone 3. vrste. III. razred knezoškofijske gimnazije v Vidu je dobil pravico javnosti.

Godovi prihodnjega tedna.

V nedeljo, 16. februarja: Julijana, deca; Onezim, spoznovavec.
V ponedeljek, 17. februarja: Donat in sv. muč.; Konštancija.
V torek, 18. februarja: Simeon, škof; Lavljan, škof.
V sredo, 19. februarja: Julijan, spoznovavec; Konrad; Viktor, mučenik.
V četrtek, 20. februarja: Elevation, škof muč.; Evharij, škof.
V petek, 21. februarja: Maksimilijan, škof; Eleonora, kraljič.
V soboto, 22. februarja: Stol sv. Petra Antijohiji.

Vollno gibanje.

»Ljudska volja« na popotovanju. (Iz ribniške doline.)

Lepi časi so nastopili v naši prijazni dolini. Od tedaj, ko je nastopila v Cenevskem salonu »Ljudska volja«, ki noče biti liberalna niti klerikalna in se nikomur ne siljuje (prosimo!), smo doživeli že precej nenavadnega. Naš stari politični Kotar se je na novo oživel, ko je čul, da prihaja »Ljudska volja« v Ribnico. V rodoljubnem navdušenju je komandiral svoje podložnike na shod in na shodu je ta ogorčen odlojub protestiral, zakaj poslanci S. L. S. ne govore dovolj spoštljivo o njem in naših sodiščih. In slavni govor slavnega noža je potem romal v Narodno tiskarno in zagledal svet v uvodnih predalcih »Slovenskega Naroda«. Kake uspehe bo žel naš politični Kotar, bomo že poročali. Je pa naš neumorni g. župan dr. Schiifrer že drugačen tič. On ne pripoveduje starih stvarij, niti se ne muči z duhovitimi dolgimi agitacijskimi govorancami, ampak samo vpije: Eden naših bo zmagal! Sto kron stavim, da je naša zmaga! Dvesto kron in še več, ako kdo hoče! Sto proti eni! Pa žalostno! Niti knofa mu nihče ne ponudi. Pa to mu moramo priznati, da ob splošnem pomanjkanju potrebnih lastnosti za političnega agitatorja, ima vendar eno, ki je precej vredna, namreč izvanredno korajžje in optimizem, kar bo pa v kratkem še bolj potreboval, ko se bo šlo namreč za županski stolček. Neumoren in pa sestranski je pa kandidat g. Ivan Rus ali »Ljudska volja«. Trden pa tudi dovolj, ker ne omaga, dasi mora s sabo voditi tako neokretnega političnega medveda. Minule nedelje popoldne je bil zopet na popotovanju. V naši dolini je imel tri velikanske shode. Dan prej je sporočil županu danske občine, da pride in mu naročil, da naj skliče volivce. Danski župan pa ni baš mož, ki bi se tresel pred Rusom, si je mislil, le pridi, toda volivce sam poišči. Popoldne tiste nedelje se je zibala Rusova kočija proti županovemu domu v Sajevcu. Pred vasjo g. Rus izstopi in pošlje kočijo po g. Mrharja, sam pa mahne v županovo hišo, kjer ga mora čakati — tako je vendar naročil! — polna hiša volivcev. Nekaj tiho je bilo v hiši, pa vendar potrka. In sedaj? O-o-o sama gospa in pa ta dva (dva fanta sta sedela za mizo)? Kje so pa volivci? Nato se je vršil kratak, pa vsekako važen razgovor med vrlo županovo

ženo in g. Rusom. Nato je pa g. Rus s povešeno glavo odkuril iz vasi in mešal blato in sneg proti trgu. Jezil se je, zakaj je poslal voz po kmeta. »Ljudska volja« je bila silno kratko nasajena. Nace se je čudil, da je tovariš Rus tako hitro opravil, a Rus je bil bolj molčeč, da tudi Križmanov France ni vsega izvedel. Zavijejo v Breže, kjer je v gostilni »pri Javsu« čakalo z g. županom vred 15 mož volivcev ter truma otrok in žensk, ki jih je prignala radovednost, da bi videle g. Rusa. Kakšen je vendar ta Rus? Potem se je pa vršil tisti sijajni shod ob velikanskem navdušenju in odobravanju. Govorili so se tisti »v srce segajoči govori«. Kakor berači na božjih potih sta tudi kandidata kazala svojo velikansko versko gorečnost. Ona sta najboljša človeka pod božjim solncem. G. Rus je silno povzdigoval »sveto mater, katoliško cerkev« in dejal: »Sicer so pa tisti, ki imajo dosti opraviti z duhovščino in se zmiraj ližejo okrog nje, navadno najslabši ljudje, pijanci in nečistniki!« (Nace, nikar ga ne pusti tako govoriti!) Voznik, Križmanov France, bratranec Nacetov, je plačal pri Javsu 20 litrov vina. Srečna kandidata in srečna stranka, ki ima tako nesebične voznike! — Po tem tako sijajno vspelem shodu se je »Ljudska volja« zibala v Sušje. V Lovšini gostilni v Sušji se je vse trlo radovednih volivcev, ki so čakali gg. kandidata. Ugibali so, ali bi hišo razrini ali kaj, da bi bilo za vse prostora, ki so v tako velikanskem številu prihajali na shod. Ko je bil drenj največji, je bilo poleg obeh kandidatov in voznika navzočih 6 volivcev: 3 iz Sušja in 3 iz Slatnika. In na tem veličastnem shodu je kandidat Nace »v vznesenih besedah kazal na veliko važnost deželnega zbora«. Ko je pa nedosežni govornik iz Loškega potoka spregovoril in pozval: »Kdor ima oči, naj spregleda, in kdor ima ušesa, naj sliši!« se je Lovšinova hiša stresala od temelja do vrha vsled gromovitega odobravanja mnogoštevilnega občinstva. In lojalen, kakor je bil ta mož še vselej, je zabavljat tistim, ki so ga postavili kandidatom, gg. uradnikom, »Ti ljudje imajo za pičlo delo veliko preveč plače! In kaj se vtičejo v volitve?« Zakaj ni možiček tega povedal na shodu v Ribnici uradnikom v zobe? Ali mu je šele sedaj vzrasel greben, ko rohni »Slovenski Narod« proti okrajnemu glavarju Deteli? G. Rus se je tudi obregnil — vsaj tako beremo v »Novi Dobi« — ob »Slovenca« in »Domoljuba«. Zakaj ga spremljata zvesto kakor lastna senca? Zpakaj mu pripravljata pot po okraju? Zakaj poročata o njegovih shodih? Ali ni dovolj, da se izve resnica samo iz »Nove Dobe«. Potolaži se, dragi naš Rus! Sedaj, ko ti kandidiraš, spremljamo tebe, a ko bi bil kandidiral stari Janez Hruška, bi bili šli za njim. — Ko je voznik poravnal račun za 12 litrov vina, sta se kandidata z zavestjo, da »boljših zastopnikov kmet-skih koristi ni dobiti«, odpeljala v Ribnico. Kdaj bo pa shod v Zapužah?

Rus pride! (Iz Velikih Lašč.)

Ta teden je počilo v naši fari: »Rus pride! V nedeljo bo prišel!« O, kako so zakopitljala naša srca! Vi si lahko mislite naše veselje in našo gostoljubnost! Pred leti smo koprnili po »lepem Tončku«, sedaj hrepenimo po Rusu in »lepem« Nacetu. O, kako smo srečni! Ko smo imeli v

nedeljo veselico, in so bili pri nas poglavar »mladih« liberalcev v starih kožah, gosp. ribniški dohtar, so ta, za vse dobro in lepo vneti gospod, prišli v spremstvu našega rodoljubnega gosp. adjunkta doli k Padarjevim in so prosili, da vzamejo Rusa pod streho. V Laščah smo pa sami dobri ljudje! Tukaj nobenega ne vržemo iz hiše, dokler notri ne pride, zato je usmiljeni gospodar gostoljubno odprl svoje prostore za v nedeljo. In tako jih bomo videli in slišali. G. Nace nam bo odgovoril na tretje vprašanje ribniškega g. kaplana, na katero vprašanje g. kandidat v Ribnici vsled kričanja uradnikov ni mogel odgovoriti. Pri nas pa ne bo toliko vrišča, drugi bomo pa molče poslušali. O, kako bo prijetno! Pri nas v Laščah pa tudi nismo kar tako. V Ribnico smo bili poslali našega gosp. nadučitelja na shod. In tam so bili izvoljeni za zapisnikarja. (Živijo!) In ker ta gospod ta silno važni posel tudi poznajo, jih bomo tudi pri nas soglasno izvolili za zapisnikarja. Za častnega predsednika shodu bomo pa izvolili našega vrlega gopoda adjunkta, ki ima toliko nevenljivih zaslug za ta shod. Le pridite skupaj, ljudje božji! Ako ne boste videli družega, videli boste vse naše vrle rodoljube. — V ponedeljek vam bom sporočil, kdo bo najlepše govoril o »materi katoliški cerkvi«, in kdo bo branil sodnike in sodišča. Danes pa vam kličem: Na veselo svidenje!

Iz cerkniškega okraja.

Na Rakeku je bilo. Pri g. Domicelju so se sešli sami »pristni« kmetje v frakih na zaupni shod »kmečke stranke«. Omenjati teh pristnih »kmetov« se ne zdi vredno, kajti škoda je prostora. In okreпали so, naposled vkrenili, naj se kandidira M. Martinčič iz Sp. Jezera, ne da bi bil on zraven. Toda še danes se ne vé, je li sprejel kandidaturu ali ne! Če jo sprejme, mu zagotovimo, da bode slovesno pogorel. Čudno pa je, da je mož, dasi liberalce od nog do glave, še pred kratkim časom se ustil, da je on za Žitnika in da ga bo on volil. Sedaj je pa njegov protikandidat, G. Martinčič, ne daje se vendar vleči od liberalnih frakarjev, prepričani bodite, da če bi ti ljudje, ki so Vas postavili, si bili svesti zmage, vam kandidatura ne bi bila ponudena; obdržali bi jo »kmetje« v frakih sami. Ko pa vedo, da ne bo nič, si pa mislijo: mesto, da bi od nas kedo sramotno propadel, dajmo pa to čast Martinčiču! Tako je, gospod Martinčič, pa nič drugače!

Denarja dajte!

Po Ljubljani liberalna stranka pri vseh zaupnikih nabira denar za bodoče volitve. Od zadnjih so še dolžni kakih dvajset tisoč, in ker nihče več ne pumpa, morajo se gati liberalci sami v žepu in plačevati. Je res žalostna usoda liberalcev. Trillerja voliti in še plačati na vrh, to je prehudo. Novemu davku se ne odtegne nihče, razen če se izbriše iz liberalne stranke. Liberalna stranka prireja zdaj shode zato, da se tam spoznajo njeni pristaši, h katerim se potem pride lahko denar pobirat. Pozor torej na mošnje, Ljubljancani!

Celjska »Domovina« in trnovski kaplan.

Celjska »Domovina« je poskrbela v volivnem boju za zabavo. Prav resno poročča, da je na shodu zaupnikov S. L. S. trnovski kaplan nastopil proti dr. Šusteršiču in se tega silno veseli. Napisala je notico »Kaplan proti dr. Šusteršiču« in pravi, da »Slovenec« kar nič nima spoštovanja pred tem namestnikom božjim. Urednik celjske »Domovine« je moral biti silno izkrokkan, ko je bral poročilo o shodu zaupnikov S. L. S., sicer bi bil lahko čital, da je po zaključnem shodu nastopil med ljudmi, ki so še v dvorani ostali, neki neznan mož, menda iz Stožic, ki je vrhunec svoje zmede dosegel s trditvijo, »da je kaplan trnovskega župnika«. Nihče ni vedel, kaj hoče neznanec. Ljudje so moža pomilovali, da se mu tako v glavi vrti. Če bi mož sedaj izvedel, da ga imajo celjski liberalci res za »trnovskega kaplana«, bi bil gotovo silno vesel in osrečil bi gotovo s svojo »pridigo« uredništvo celjske »Domovine«. Z zabavljanjem proti dr. Šusteršiču bi ondi imel gotovo več sreče, ker bi za svoje nazore dobil ondi več razumevanja.

RESNICA O ŠT. JAKOBU V ROŽU.

Št. Jakob v Rožu, 14. febr. 1908. Z ozirom na neresnična in zavita poročila nemških listov o velikanskem primanjkljaju pri tukajšnji občinski blagajni in o istega pokritju po slovenski posojilnici, sporočam vsled Vašega vprašanja: Vsa ta poročila so do malega zavrem neresnična in strašno pretirana z očitnim namenom, ugonobiti slovensko občino in slovensko posojilnico in so sad tukajšnjega narodnostnega

boja. Naši narodni nasprotniki ne morejo na vrh niti pri volitvah, niti pri šoli — v svojem oropu so sedaj segli po umazanem orožju ostudnega obrekovanja. Ze l. 1903, ko so se bližale občinske volitve, so naši nasprotniki povzročili naknadno revizijo občinske blagajne — in uspeh? Izven par napak in nekaterih malenkostnih nedostatkov, katere bi bilo lahko dobiti pri vsaki občini, je občinska blagajna bila v redu. Letos se je ponovila ista ostudna gonja proti slovenskemu županu. Ker so nasprotniki uvideli, da pri občinski volitvi zanje ni upanja tudi le do najmanjšega uspeha, se volitve niti udeležili niso, pač pa so takoj po volitvah zahtevali zopetno revizijo. In kaj je ta tridnevna revizija dognela? Vsa gotovina, kakor so jo izkazale knjige, je bila v rokah novega župana! V občinskem denarnem dnevniku so revizorji naleteli na napako — ne na poneverjenje, kakor lažejo nemški listi — za nekaj čez 400 kron, pri lovski najemini pa se je — tudi le vsled nepravilnega vpisovanja — pokazal primanjkljaj za par tisoč kron (ne za veliko tisoč kron). Ves primanjkljaj pa je popolnoma pokrit in zavarovan tako, da občina nima niti vinarja škode! — ni pa pokrit, kakor zopet lažejo nemški listi, z denarjem slovenske posojilnice, ampak s premoženjem Kobentarjevem. Čisto navadna laž je tedaj in skovana v reklamo za tukajšnjo nemško posojilnico, če nemški listi trdijo, da je primanjkljaj pokrila št. jakobska posojilnica, še večja laž pa je, da je to storila na način, ki se ne dá opravičiti. Istotako je zlagano, da šentjakobska posojilnica ali šentjakobska občina daje sredstva za zgradbo »Narodne šole«. — ampak gola resnica je, da šentjakobska občina dosedaj za »Narodno šolo« ni dala niti vinarja, šentjakobska posojilnica pa je od vsakoletnega čistega dobička vsled sklepa občnega zbora dovolila nekaj sto kron. Matej Rožun.

BALKANSKI ŽELEZNIŠKI NAČRT IN VELESILE.

Med Avstrijo in Rusijo.

»Fremdenblatt« je od merodajne strani avtorizovan, da sledeče priobči: »Novo Vreme« se je zadnje dni v svoji protiaustrijski gonji naravnost izmislilo, da Avstrija od Turčije ni zahtevala samo koncesijo za železnico skozi Sandžak, ampak skozi vse makedonske vilajete. Te izmišljotine v Rusiji ne verjamejo. Kar se tiče od Rusije izproženega železniškega načrta Uvac-Mitrovica — piše »N. Fr. Pr.« — se ga v sedanjih razmerah mora smatrati za protiaustrijski načrt, ki naj bi oslabil gospodarsko sandžaško železnico. Vrh tega bi ta načrt raznetil spor med Avstrijo in Italijo. Kakor se vidi, je Rusija zopet na nevarni poti, da hočejo na Balkanu z Avstrijo tekmovali.

Čisto nasprotno je, kar poročča o tem c. kr. brzojavni urad. Pravi namreč, da bi Avstrija ruski železniški načrt Donava-Jadransko morje z veseljem pozdravila, ker bi povzdignil gospodarsko vso Makedonijo in mnogo pripomogel k pomirjenju dežele. (Težko je zdaj ugeniti, ali se Izvolskij iz Aerenthala, ali pa naš c. kr. brzojavni urad iz Izvolskega norca dela.)

»Daily Graphic« pozivlja avstrijsko diplomacijo, naj nikar iz prevelike boječnosti ne odneha in naj svoj železniški načrt izvede. Integriteta Turčije je itak tako trdno zagotovljena, da jo sanžaška železnica ne bo podrla. Železnica je potrebna zaradi trgovine.

Čudno stališče Anglije, ki je drugače »zaveznica« Rusije, opravičuje sum, da imajo zopet Angleži pri celi intrigi vmes svoje spretne prste.

INDIREKTNI DAVKI.

Dr. Korošec. — Saniranje deželnih financ.

V proračunskem odseku (14. t. m.) zahtevajo vsi govorniki znižanje tealione vrste indirektnega davka. Dr. Korošec v imenu zveze kmečkih poslancev zahteva, da se zniža klavnina, Meso, ki služi za hrano nižjim slojem, naj se manj obdavči kakor druge vrste meso. Finančni minister Korytowski povdarja, da če bi mogel izpolniti vse od govornikov stavljenе zahteve, bi odpadlo 218 milijonov, torej skoraj polovica vsega indirektnega davka. Edino, čemur se ne bo protivil, je znižanje sladkornega davka. Minister graja socialne demokrate, ker zahtevajo odpravo davka na žganje, kajti ta davek je v Avstriji zelo majhen in ga vlada namerava zvišati zato, da sanira deželne finance. Davek na meso se docela ne da odpraviti, ker bi s tem država 16 milijonov kron manj prejela, pač pa je pripravljen znižati ga in preurediti. Kar se tiče saniranja deželnih financ, bo sklicana tozadevna enketa 7. marca.

sedet, de se u mou saj kam usest in šou je pu svet, de se u enmal sceru, družga nč.

Kokr se govori, se ggespu dohtar Taučar že tud res precej bul u prseh pučut in tist žuli, ke jih je dubu »pr Rož«, sa se že tud precej pugubl. Vs negau špacirajne pu iblanskeh forštateh pa mu še na nuca tulk, prauja dohtari, kokr dohtar Trillarju špasi, ke jih ugajna na teh predstavah in če se u ggespu dohtar Taučar res pucajtu, se u mou sam praudarskm dohtari Trillarju za zahvalt, ne pa arcniskem dohtarjem.

In jest mam trošt, de se u čist pucajtu, če bo ustou ceu cajt tku dobre vole in fidel, kokr je zdej. Sam tu me še mal skrbi, de mu znaja klerekalci prehmal ta negau vesele puferderbat. Tu pa tud res ni lepu, nej že edn reče kar če, de čja klerekalci use stole u deželnm zборе zasest. Prjatli, dejte na mal pumislt, ki u pa ustou plac za muska? Ene par stolu b mogl saj frej pestet u dvuranc deželnga zboru, če ne u mogla nazadne res cela leberalna banda iz lajarkostnam, ta velkmo bobnam in kraudem zvoncam pred vratem ustet. Tu b bla pa strašna škoda, ker se je šou radošk dohtar Vilfan glih zdej plesat učit. Ke sa ga leberalci za kandedata pustaul, se je pa dohtar Vilfan spomnu, de na zna ne plesat ne muzecerat in b pršou u ta nar več ajmoht, če b biu ket puslanc na kak hofbal al pa na čaj k ggespude Švarce puvablen,

pa b plesat na znou. Zatu s je pa naroču enga tancmajstra in se zdej Vilfan s tancmajstram prpraula na soje pulitič deluvajne po leberaln muzk u deželnm zbor.

Tu ni prou, pa nej edn reče kar če, de čja nehter tud dohtar Vilfane ta vesele puferderbat; usak nej dubi soj zic, sej ga u dubu še Kunčič, kokr prauja, u sudnišk palač, ke je blu u držaun zbornic zajn že use zaseden. Ta nar bl pa še ggespu dohtar Taučarja tu grima, ke u mogu u »Union«, ke je tku razupit in puhušljiv, soja štimca nest. Zakaj ga na pesteja, de b saj on in pa ata Plajvajs uddala soje štime u »Mestnmo dome«, če b prou use ta druge vuliuce kumanderal u »Union«. U »Mestnmo dome« je vnder bl kršanska dvurana, ke hodja sam leberalci notr plesat, kar sa pa ata Plajvajs u ubčinsk sej puzabil.

Jest b reku, če maja Plajvajsovci kašna desceplina, na uja šli za nuben gnar u »Union« volt in uja raj soje štimec iz flečkajnarškega musta u Iblanca pumetal. Pusebn rotuškj pejomtari sa ggespude žepane sluvesn prsegl, de na uja nekol »Unionskega« praga prestupil, zatu, ker je pršu ud Plajvajsarskestranke befel, de se more »Union« bojkoterat. Uma videl, al uja prsega držal al ne; na usa muč je ferbčen

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

Tržne vesti.

Dne 15. februarja 1908.

Pretečeni teden nam ni prinesel sprememb večjega pomena. V ponedeljek je Budimpešta notirala aprilsko pšenico 11'94, oktobersko 10'40, drugi dan je prvi kurz zgubil 1 vinar, drugi 2 pridobil. Šele v sredo so dvignili april na 12'05, oktober na 10'43, katera kurza pa sta že drugi dan zlezla nazaj na prejšnjo stopinjo in včeraj je padel april na 11'81. Približno tako se je vrtila rž in druge vrste žit. To je bilo vse, večjih nesreč ni bilo. Efektivno blago je imelo spremembe za kakih 10 vinarjev gor in potem dol. Kupčija je jako mrtva, promet jako majhen. Inozemska tržišča so mlačna, ker plava velika množina pšenice v Evropo.

Moka. Kupčija je še vedno jako slaba, konzum pokriva le najnujnejše ter noče nič slišati o sklepih. Mlini so sicer reducirali obrat, iali to jim nič ali le malo zaleže, zaloge se vkljub temu množe. Konzum se je znatno zmanjšal, saj to je edino orožje, ki ga ima proti neopravičeni draginji. Pšenična moka gre jako slabo in istotako tudi ržena. Otrobi uživajo večje zanimanje konzumenta.

Budimpeški mlini notirajo pšenično moko: št. 0 K 17'70, št. 1 K 17'40, št. 2 K 16'80, št. 3 K 16'60, št. 4 K 18'40, št. 5 K 16'20, št. 6 K 15'80, št. 7 K 15'—, št. 7½ K 13'40. Rženo moko: št. 0 K 16'80, št. 0½ K 16'40, št. 1 K 16'—, Otrobe fine K 6'20, debele K 6'30, klajno moko K 8'30/50, vse za 50 kg.

Špirit je ostal nespremenjen. Praga notira rafin. obdačen špirit K 150'50/151— za prompt, termine nekoliko višje, denaturiran K 49'50 do K 50.

Svinjska mast. Amerika igra precejšnjo vlogo, ker je tam blago znatno padlo in pritiska tako na ogrsko mast, ki vkljub višjim cenam živega blaga ni mogla dvigniti cen. Kupčija je precej mrtva. Budimpešta zahteva za mast K 63— do 64— od Budimpešte, prvi stroški ekskluzive embalaža.

Živina. (Dunaj.) Zadnji veliki semenj je prinesel nekoliko višje cene, ker je prišlo precej manj živine na trg, kakor navadno. Za voče se je 1 do 2 K več plačevalo. Jako živahna kupčija je bila s svinjami. Teh je bilo mnogo premalo na trgu in zagadeli je šla cena kar za 10 do 12 vinarjev pri kg. višje. Ogrski pitani voli 84—86, drugi 78, krave 58—67, svinje, pitane, 94 do 110, teleta 104 do 116, cene v kronah za 100 kg žive teže.

Meso. (Dunaj.) Govedina, sprednje, 80 vin. do K 1'60, zadnje 96 vin. do K 1'80, teletina 92 vin. do K 1'74, svinjsko K 1'20 do K 1'64, teleta 94 vin. do K 1'48, svinje K 1'12 do K 1'44 kg.

Petrolej. Rafinerije zopet pretredujejo, kako oživiti lansko leto umrli petrolejski kartel. Ali kakor se kaže, ne bo šlo in se razbija vse na kontingentiranje. Rafinerije so začele ponujati za prihodnjo kampanjo in sicer po K 27— basis Oderberg in »bes« klavzulo in sicer je večina rafinerij to v sklepih listih spremenila in sicer: rafinerija je opravičena dobaviti ob izpolnitvi po eventualni konkurenčni ceni Vacuum Oil Company ali pa dobavo opustiti. Položaj je danes isti, kakor je bil v spomladi leta 1907. po razpadu kartela.

Denarni trg.

Dunaj: Znižanje bančne obrestne mere je vplivalo jako ugodno na trg. Privatni diskont je padel na 4%. Bančnih akceptov, tudi ogrskih, je malo. Devizni kurzi so se utrudili. Berolinski privatni diskont je poskočil na 4½%. Angleški denarni trg nam ni prinesel sprememb. Privatni diskont se premika med 3½ do 3%. Newyorški denarni trg je bil zadnje dni nekoliko razburkan, krožile so neugodne novice o insolventi nacionalne banke itd., ali kar trga ni spravilo iz ravnotežja, ter notira denar celo 1¼% proti 2%. Industrijske akcije stoje nekoliko višje kakor v pričetku leta.

Ogrska vlada baje namerava emitirati ogrsko rento z 100—200 mil. kron. Sicer je ogrsko finančno ministrstvo pobijalo ta glas, ki pa vendar noče vtihniti. V splošnem se mora reči, da je položaj denarnega trga postal normalen. Zupanje v industrijske papirje raste, visoka konjunktura, otonica v industriji in z njo spojen glad po kapitalu je padel.

V nekem prejšnjem poročilu smo povdarjali, da se je konjunktura v zadnjih letih jako dvignila, promet je rapidno raste. Mislili bi, da je veliki promet prinesel tudi večji dobiček. Ali kakor je pokazala istina, je bilo v resnici drugače. Kriza denarnega trga je pokopala mnogo uglednih in starih, dobro fundiranih tvrdk. Vzrok teh polomov je bila baje visoka obrestna mera. Ali s tem pa še ni pojas-

njeno, kako da so tudi dobro situirane tvrdke izkoriščale kredit v toliki meri, da jih je skrčenje kredita ubilo.

Jasno nam bo postalo, ako pregledamo sledeče. V začetku konjunktura so kreditni zavodi ponujali denar, vsak trgovec, ki je na dobrem glasu, je dobil na razpolago večje svote. Marsikateri, sicer jako konservativen trgovec se je dal zapeljati, poslužil se je ponudnega kredita, razširil je svoje podjetje, prekoračil svoje moči. Celu najbolj rutiniranih strokovnjakov se je prijala optimistika, spustili so se v operacije, ki so daleč presegle finančno moč podjetja. Veliko podjetnikov je zgubilo pregled čez na umetni način razširjeno podjetje, situacija jim ni bila več jasna, računali so le z velikim prometom, niso poznali popolnoma svojih obveznosti. Obratna glavica se je naložila v dolgorokih kupcijah. Tako se je razširilo marsikatero podjetje, ki bi sicer v starih mejah dobro izhajalo in bi ga hipno odtegneno kredita ne omajalo. Ta optimizem bi vladal gotovo še delj, ko bi ne zaropotalo tako nenadoma na amerškem denarnem trgu. Finančna kriza v Ameriki je bila usodopolna tudi za kontingent. Prej radodarne banke so se prelevile v sitnega upnika, zahtevale so svoj denar takoj nazaj. V početku se je kredit komitentom skrčil. Druge kredita ni bilo dobiti in tako je marsikateri postal žrtev svojega optimizma in radodarnosti bank. Ta majhna slika pa dovolj jasno kaže, da naglica nikjer ni dobra in da se čez moči ne sme iti. Ona nam pa tudi potrjuje mnenje starih praktikov, da najbolj nevarni upniki so banke. Dogodki zadnjega leta bodo gotovo ostali trgovstvu svarilen vzgled.

Gostilničarji in pivovarne.

Iz kroga ljubljanskih gostilničarjev se nam piše: Gospod urednik! Sprejmite teh par vrstic v zadevi ravno razposlanih pivovarniških »okrožnic« na gostilničarje. 30. pret. m. so dobili gostilničarji okrožnice od splošnih pivovarn. Te »okrožnice« so, ako človek stvarno in trezno presoja, v pravem pomenu kartelske in prava nezaupnica do gostilničarjev. Gre se namreč radi pivnih steklenic, katerih se v resnici skozi celo leto dosti pogubi in razbije. Pisec teh vrstic se popolnoma strinja s tem, da so začele sploh pivovarne premišljati in preudarjati, kako bi prišle temu v okom. Ali takega sklepa bi pošten treznomisleč gostilničar ne pričakoval. V okrožnici so napovedale sploh vse pivovarne, da bo odslej moral vsak gostilničar, ki naroči pivo v steklenicah, vložiti za vsako steklenico 10 vinarjev varščine in če sem prav poučen, dasiravno ni v okrožnici, za zabojo tudi 2 K, tako da bo moral ubogi gostilničar, kateri sproti plačuje pivo, namesto 4 K, kakor dosedaj, plačati sedaj 4 K za pivo, 2 K 50 vin. za steklenice in 2 K za zabojo, torej skupno 8 K 50 vin. ! Onemu pa, ki plačuje mesečno pivo, se pa boče ravnatako vse to zaračunalo, tako da se bo, ko pride zastopnik pivovarne z računom, gostilničar kar ustrašil; potem bosta pa začela računati, toliko je bilo piva, toliko smo dobili nazaj celih steklenic, toliko brez patentnih zamaškov in toliko samih zamaškov; to bo potem zastopnik odračunal; zgubljene in pobite pa zaračunal. Tako so si napravile pivovarne zaradi steklenic svojo mehko posteljo, seveda če bode šlo, za kar pa dvomim, da bode držalo. Pomislimo! Koliko sitnosti in pisanja bodo imeli dotični služabniki, ki pivo pripeljavajo! Celu knjigovodstvo bodo morali imeti na vozu! Posebno radi tistih gostilničarjev, ki pivo sproti plačujejo, bo moral sproti obračunavati steklenice, cele, tiste ki bodo brez zamaškov in zamaške posebej, zraven pa vse sproti nazaj izplačevati in odračunavati; za one, ki mesečno plačujejo pivo, bo pa moral za vsak dan sproti vse natančno vpisati, kaj je vse na voz nazaj naložil. To je za preproste hlapca nemogoče, da bi vse uredil in to pri tolikih strankah vsak dan. — Ne verujem tudi, da si bodo gostilničarji to nečastno in težko breme kar meni nič tebi nič udano na rame naložili, kajti da se zahteva od gostilničarjev, ki se že tako borijo za svoj obstanek, take garancije radi steklenic, je zanje poniževalno in preveliko breme. Sploh se čudimo, kako je prišla ljubljanska gostilničarska zadruga s svojo firmo v to »pivovarniško« naznanilo v časnikih. Ali se to pravi ščititi gostilničarje, kar je namen zadruge? Skrajni čas je že, da pride zadruga res v prave gostilničarske roke. Pisec teh vrstic ni, kakor je že gori omenil, proti temu, da se kaj ukrene radi tolikih izgubljenih pivnih steklenic, ali pivovarne bi morale toliko zaupanja imeti do gostilničarjev, da bi odslej konec meseca zaračunale izgubljene steklenice po 10 vi-

narjev komad. To bi bilo tudi za prevoznike piva veliko olajšano in temu bi se noben gostilničar ne upiral, ampak bi s steklenicami, ki se dajejo strankam čez ulico, bolj sigurno ukrenil, da bi jih bolj redno nazaj prinašale. Glavni vzrok, da se toliko steklenic zgubi, je ta, da pustijo merodajne oblasti, da se steklenice s »firmo« kakor in kjer se hoče, prodajajo in kupujejo, saj se mora vedeti, da take steklenice niso od pivovarn na prodaj. — Gospodje od pivovarn! Tukaj ukrenite potrebno in ne obremenjujte samo ubogih gostilničarjev!

Gospodarstvo.

— Nova mlekarska šola na Vrhniki. Na predlog gospoda mlekarskega nadzornika Legvarta je glavni odbor kmetijske družbe kranjske osnoval na Vrhniki z deželno in državno podporo mlekarsko šolo. Ta zavod je v prostorih zadrugne mlekarnice, katera je bila lansko leto novo sezidana. Stavba je zelo velika in moderna, v kateri se lahko izdela 10.000 litrov mleka vsaki dan. V parterju so veliki prostori za izdelovanje masla in sira, za pripravlanje otročjega mleka, umetno hlajenje, veliki parni stroj itd. Vsi prostori so urejeni z modernimi mlekarskimi stroji, velike sirne kleti za zorenje mehkega in trdega sira. V prvem nadstropju so učni prostori in spalnice za učence. V mlekarski stavbi se je na državne stroške uredil obširni, z najmodernejšimi aparati preskrbljen kemični in bakteriološki laboratorij za vežbanje učencev. Stavba v paviljonskem sistemu stoji na koncu trga ob veliki cesti proti Trstu. Šola se lahko meri z vsemi enakimi zavodi v Avstriji. Naloga mlekarske šole je, mladeničem, ki se hočejo posvetiti mlekarski stroki, dati potrebnega teoretičnega in praktičnega pouka. Po dovršenem tečaju se mora vsak reden gojenec podvreči izkušnji; ako jo prestopi, dobi izpovedilo, ki ga sposobi za mlekarskega voditelja. Nadalje služi mlekarska šola kot vzorni in racionalni mlekarski zavod, za vzorec vsemu slovenskemu mlekarstvu. Praktični pouk boče vsaki dan od 6. do 12. ure dopoldne, teoretični pa od 2. do 6. ure popoldne. O prostih urah morajo učenci izdelovati šolske naloge in se učiti. Na zavodu boče poučevalo sedem učnih moči. Vodstvo šole je podeljeno mlekarskemu nadzorniku Legvartu, pri praktičnem delovanju navaja učence eden od dežele nastavljeni mlekarski mojster. Pouk se prične 1. aprila in traja do konca avgusta. V zavod se sprejmejo mladeniči, ki so dovršili 16. leto, so zdrave in močne postave, znajo dobro pisati, čitati in računati. Oni, ki imajo kmetijsko šolo, ali nekaj razredov srednje šole, imajo prednost. Pred vstopom se mora vsak učenec podvreči sprejemni skušnji, katera odločuje za sprejem. Pouk je brezplačen, stanovanje dobe redni učenci v zavodu zastonj. Hrano si mora preskrbeti vsak sam. Za revnejše učence je določeni več podpor. Razen rednih učencev lahko obiščejo hospitantje za krajšo dobo šole. Učenci, ki so izven Kranjske, morajo prositi pri onih deželnih odborih, oziroma okrajnih zastopih podpore, kamor spadajo.

— Kmetijski shod. V nedeljo, dne 16. t. m. predava gospod mlekarski nadzornik Legvart na Vrhniki v dvorani mlekarnice o umetnih gnojilih in o perotninarstvu z razkazovanjem skioptičnih slik. Predavanje se prične točno ob 3. uri popoldne. Kmetovalci in gospodinje, udeležite se tega važnega predavanja!

— Kmetijski tečaj, ki se je od 10. do 13. februarja vršil v Horjužu, se je obnesel prav povoljno. Ves čas se je ljudstvo pridno udeleževalo raznih predavanj. Jako zanimivo sta predavala strokovnjaka gospoda deželni mlekarski nadzornik J. Legvart in ravnatelj Gustav Pirc o tvarini, katero je »Slovenec« že itak objavil v sobotni številki. V ponedeljek in sredo so bili častno zastopani možje, oziroma mladeniči, v torek posebno žene in dekleta. Čast zavednim kmetovalcem (živinorejcem) in ukaželjnemu ženstvu. Prav tako! Najprej se je treba poučiti, potem pa marljivo v dejanju poskušati in uspeh gotovo ne izostane. Zato pa, prijatelji kmeta, zlasti v zimskem času prireajte pridno enak tečaje, ki ljudstvu mnogo koristijo.

Cepljenje pri živalskih kužnih boleznih. Važno sredstvo proti raznim kugami med domačimi živalmi so različna cepjenja, ki si pridobivajo od dne do dne večjo važnost in vrednost. Znanstveno napredovanje živinozdravilstva je ravno na tej strani naredilo velike korake naprej in na podlagi znanstvenih poizkusov pridobljeni uspehi porablajo se prav izdatno in koristno v boju proti kugami naših domačih živalij. Za pridobivanje dobrega in cenega cepiva pa je treba predvsem velike-

ga zavoda, na katerem se ne le pridobivajo, ampak tudi preiskujejo razna cepiva. Takega zavoda za živalsko higijeno pa pri nas v Avstriji do sedaj še nimamo. Zato se je pred kratkim zglašilo pri poljedelskemu ministru več državnih in deželnih poslancev, kakor tudi drugih gospodov, ter so poprosili, da se osnuje zavod za vet. higijeno na državne stroške kar najhitreje mogoče. Uspeh te deputacije je bil zelo povoljen, ker se je povedalo, da je država že kupila stavbeni svet, izdelala načrte in uvedla pogajanja glede pokritja stroškov tega zavoda in kakor hitro se reši to poslednje, prične se z zgradbo poslopij na Dunaju. Za sedaj pa se bodo pridobivala cepiva — posebno proti kužni rdečici prašičev — na živinozdravniški visoki šoli na Dunaju, kakor do sedaj, novi zavod pa upajo odpreti leta 1909 ali 1910.

— Društvo za izvozno trgovino v Splitu je izvolilo te dni nov odbor. Predsednik je J. Antičević. Novi odbor je prevzel nalogo, da postavi društvo na trdnejši gnotni temelji.

Zadružne klavnice na Danskem. Na Danskem je bilo leta 1906. šestinideset zadružnih klavnic z 93.000 zadružniki, ki so v 63.359 dvorcih zredili 723.357 prešičev, tako, da se je nad polovico vseh prešičev na Danskem vzredilo v zadružnih hlevih. Izvoz gre večinoma na Angleško.

Prešičja kuga na Avstrijskem sicer še vedno kaj pogosto nastopa in zadnji avstrijski izkaz o živalskih kužnih boleznih izkazuje 58 okuženih političnih okrajev s 113 kraji in 452 dvorci, vendar pa se kaže, da pojema kužnost bolezni, ker od 5504 prešičev teh okuženih dvorcev je le 1667 obolelo za kugo.

Za preiskavanja in preučevanje živalskih kužnih boleznih žrtvujejo po vseh modernih državah vsako leto veliko denarja. Tako je Prusija v letu 1905 in 1906 izdala na preiskovanje goveje tuberkuloze (jetike) 44.000 mark; za preučevanje prešičje kuge 46.000 mark; v enak naven se je izdalo za kužne bolezni pri teletih 23.000 M, za konjsko smrkavost 10.000, za preiskovanje živalskih kužnih boleznih v Afriki 11.800 mark itd., vsekako posnemanja vredno, posebno za države, ki so to danes še zanemarjale.

Društva.

— Občni zbor ima k. s. izobraževalno društvo sv. Jožefa v Trziču v nedeljo, dne 16. t. m., ob 4. uri popoldne. Društveniki pridite polnoštevilno k občenemu zboru!

— Katoliško rokodelsko društvo na Vrhniki priredi v nedeljo, 16. t. m. v svojih društvenih prostorih veselico z velezanimivim programom. Nastopili bodo pevci in tamburaši v resnih in šaljivih vlogah. Čuje se, da pride tudi iz Ljubljane gost, občinstvu že dobro znan, ki nas boče razveselil s par šaljivimi in komičnimi kupleti. Nad vse zanimiva pa boče gotovo šaloigra »Občinski tepček«. Očeta župana, modre občinske odbornike, premetnega policajca, pisarja, da celo občinske seje, vse bomo videli na odru kakor v resnici. Sploh boče večer nad vse zabaven in lep. Zato pa prijatelji društva, prihitite k tej veselici v obilnem številu!

— Iz Št. Vida nad Ljubljano. Odkar se je postavilo naše prostovoljno gasilno društvo na odločna, zdrava, nepristranska tla, uživa zaupanje in podporo vseh treznih Šentvidčanov. To se je lepo pokazalo na njega veselici, katera je bila letos nekaj posebnega. Poleg mladeniškega tamburaškega zbora, ki je iz prijaznosti zavrival nekaj ljubkih narodnih popevk, čuli smo to pot močan moški zbor, ki je pod vodstvom delavnega organista gosp. Iv. Rusa zapel več zborov s tisto preciznostjo in točnostjo, katere smo v Št. Vidu pri raznih moških in mešanih zborih že dolgo pogrešali. Zares, ta zbor nas je iznenadil! Gospod Rus sme biti ponosen na ta uspeh! Za zabavo so skrbeli »Novinci pri vojaških vajah«, srečolov, šaljiva pošta itd. Upamo, da nas gasilno društvo še večkrat pozdravi s kakšno prireditvijo, ker med njega člani ne manjka požrtvovalnih moči, med Šentvidčani pa ne dobre volje pomagati koristnemu društvu. — Uspeh te veselice je pa sijajen tudi zato, ker so opečani nasprotniki zbrali zadnje sile, želeč zmanjšati udeležbo.

— Iz Brda pri Kamniku. Izpolnila se nam je vendar slednjič želja, katero smo že dolgo zaman gojili. Ustanovili smo prekoristno »Katol. slov. izobraževalno društvo«. Da pa se je društvo ustanovilo, se ima zahvaliti najbolj vrlemu svojemu rojaku g. dr. Karolu Capudru, kateremu bodi na tem mestu izražena prisrčna zahvala! Enako se zahvaljujemo tudi našemu gosp. župniku Matiju Slak, ki je društvu največ podaril. Na Svečnico se je vršil ustanovni občni zbor v tukajšnjem župnišču. Prišel

je semkaj g. Podlesnik iz Ljubljane, ki je v navdušenem govoru pojasnjeval pomen organizacij na Slovenskem in še posebej pomen izobraževalnih društev. S svojim jedrnatim govorom je vcepil navzočim poslusalcem mnogo zanimanja za društvo. Najiskrenejša mu zahvala! Po govoru so se prebrala pravila in se volil odbor. Izvoljeni so možje in mladeniči, od katerih se sme pričakovati, da bodo res delali za društvo. Za novo društvo je cela fara zelo navdušena. Nekaterim je kar žal, da se ni že preje ustanovilo. Vseh članov je že nad 70, med katerimi so tudi ženske zastopane. Vpisujejo se še vedno novi člani. Torej ne odlašajte pristopiti, kateri ste z nami enakega duha, katerim je res mar prava izobrazba, izobrazba na katoliški podlagi. Nikogar naj tudi ne odvrne prazen strah pred liberalnimi škrici, kateri so le grdi egoisti, katerim je vera in narod napoti in nekaj ničvrednega. Tu pri nas ne boste želi, kar ste sejali, zato že tudi pripomore novo katoliško društvo. Tedaj le vsi v društvo, katerim je še vera sveta in dragocena svetinja, in kateri ljubite svoj slovenski narod! Prepričali se boste kmalu, da je koristno in čast biti v takem društvu. Čim več nas bo, tem uspešnejše bode naše delo. V društvu je že lepo število knjig in časopisov, s katerimi se boste zabavali, učili in izvedeli marsikaj novega. Čas je že, da se tudi pri nas začne vzbujati verska in narodna zavest. Tedaj naprej na delo krščansko!

PARLAMENTARNO DELO ZA PRIHODNJI TEDEN.

Prihodnji torek pride v proračunskem odseku na vrsto naučni proračun. (Poročevalec knoz Auersperg.) Debata bo velezanimiva, prvič radi italijanskega vseučiliškega vprašanja, drugič zaradi tega, ker bodo krščanski socialci Marchetu dali poduhati najhujši tobak. Marchet misli, da smejo uganjati na vseučiliščih njegovi svobodomiselnih pristaši, kar hočejo. Na graškem vseučilišču nacionalci uganjajo nemoteno svoje burke; profesorji in dijaki so čudovito edini. Krščanski socialci bodo Marchetu temeljito pojasnili svoje stališče.

Potem pride na vrsto užitina in posebne davščine glede nadrobnega prodajanja opojnih pijač. (Poročevalec grof Kollowrat.)

Nadaljevale se bodo plenarne seje delegacije, izredni vojni proračun, zvišanje plač moštvu in častništvu. (Predlog Latour-Schraffl), razprave pododseka socialnopolitičnega odseka, odseka za rudarsko vprašanje.

KEDAJ SE SNIDE PARLAMENT?

Parlament začne najbrž svoje zasedanje 17. marca.

ITALIJANSKO VSEUČILIŠKO VPRAŠANJE.

Prihodnji torek se vrši posvetovanje načelnikov italijanskih klubov z ministrskim predsednikom Beckom glede na ustanovitev pravne fakultete na Dunaju.

V torek zboruje tudi načelniški odsek nemških strank, ki se bode tudi bavil z vseučiliškim vprašanjem. Povdarja se, da bodo Čehi, Slovenci, Rusini in Italijani obenem zahtevali svoje vseučilišče.

PROTI MARCHETU.

Zaradi znanih razmer na graškem vseučilišču vlada v krščansko socialni stranki veliko nezadovoljstvo proti Marchetu in nameravajo krščanski socialci pri proračunu glasovati proti odstavku o vseučiliščih, oziroma vzdržati se glasovanja.

SOCIALNO-POLITIŠKI ODESK TRGOVINSKEGA MINISTRSTVA.

»Deutsches Volksblatt« proča: Prvi oddelek novega soc. pol. odseka v trgov. ministrstvu bo imel opraviti z vsemi zakonodajnimi socialno - političnimi stvarmi, zlasti z referati o varstvu delavcev, drugemu oddelku bodo izročene administrativne stvari, torej izvršitev določb glede obrtnega pomožnega osebja in judikatura na soc. pol. polju; tretji oddelek bo obsegal dosedajni urad za statistiko o delu in delavski svet; četrti oddelek se bo bavil z vsemi vprašanji, ki se tičejo obrtnega nadzorstva. — Kdo bo vodil soc. pol. odsek, še ni določeno. Sekcijski svetnik Mataja, ki je samo statistik, menda ne sprejme vodstva.

NEMIRI V BOMBAYU.

O prazniku moharrem je nastal prepri med mohamedanskima sektama sunitov in šiitov. Redarstvo je zaprlo več šiitov; ljudstvo je zahtevalo, da se jih izpusti, ter napalo policijo s kamenjem ter nevarno ranilo dva policijska uradnika. Policija je rabila orožje. Ustreljenih je bilo pet oseb,

štirideset pa ranjenih, med njimi dvajset težko.

PERZIJSKI ŠAH UMORJEN?

Včeraj je bila na Dunaju razširjena vest, da so umorili perzijskega šaha. Na poslaništvi na Dunaju in v Berlinu ne vedo ničesar o tem.

SRBSKI KRALJ PETER Odstopi?

Mladoradikalni listi javljajo, da name-rava kralj Peter po nastopnih obiskih na Dunaju in Peterburgu odstopiti ter izročiti vladu svojemu sinu. Vladni listi oporekajo in izjavljajo, da bo kralj Peter vladal še nadalje.

Dnevne novice.

+ **Predavanje dr. Kreka** v »Leonovi družbi« na Dunaju o »Narodno - političnem razvoju Hrvatov in Srbov« priobčuje »Vaterland« na svoji posebni prilogi v obširnem ekscerptu. Vodivne misli so bistveno iste kot v dr. Krekovem članku o političnem razvoju Hrvatov in Srbov v zadnjem »Času«, ki ga je ponatisnil tudi »Slovenec«. Predavanje v dunajski »Leonovi družbi« je obširnejše in bolj detajlirano zlasti kar se tiče zgodovinskih dat in dejstev od leta 1790 do najnovejših čarano zlasti, kar se tiče zgodovinskih dat avtonomiji in njenem razvoju v zgodovini ter o njenih pogojih izvajal, je bilo dozda neobdelana tvarina. Predavanju je prisostvovalo najodličnejše dunajsko občinstvo. »Agramer Tagblatt« obširno poroča o velezanimivem predavanju dr. Kreka.

+ **Ljudska kritika.** Kmetijski tečaj, ki bi se imel vršiti na kmetijski šoli na Grmu od 10. do 12. t. m., je moral izostati, ker se je oglasilo samo pet oseb. Če pomislimo, da se drugod za kmetijske tečaje oglašajo obilo ukaželjnega občinstva, moramo pač iskati nekega posebnega vzroka, da ravno na kmetijsko šolo nočejo naši poljedelci priti po poljedelski pouk. Bodoči deželni odbor bo moral pač te vzroke študirati, ker sicer se moramo res vprašati, čemu dežela vzdržuje kmetijsko šolo, ki je kmetje ne marajo!

+ **Za predsednika dunajske centrale pokojninskega zavoda za zavarovanje privatnega uradništva** je imenovan bivši poljedelski minister grof Leopold Auersperg. Med drugimi člani predsedstva so za delodajavce dr. Pavel Suppan v Ljubnem, za delojemalce Ferdinand Mahatschek v Gradcu, za namestnika od strani delodajalcev Ivan Knez, tovarnar in predsednik »Kmečke posojilnice« v Ljubljani, dalje Pavel Mühlbacher v Celovcu.

+ **Krivica slovenskim profesorjem.** Pri delitvi druge državne gimnazije v Ljubljani se je postavilo načelo, da bode slovenska gimnazija izključna posest slovenskih profesorjev. Tega načela se pa učna oblast ne drži, kajti na slovenski gimnaziji ostanejo še dalje nemški profesorji Riedl, dr. Klimesch in dr. Jauker, kar je odločno proti načelom, ki smo jih naglašali za gimnazije. Drugače ravna s slovenskimi učnimi močmi, za katere očitno ne velja načelo enakopravnosti. To nam dokazuje slučaj prof. Šerkota. Dr. Šerko je od 1. novembra suprliral prof. Pavlina, ki ima dopust. Dr. Šerko ima izpit iz nemškega kot učnega jezika in je podučeval v a-oddelku 5. in 6. razreda. Ko se je gimnazija delila, je dr. Šerko suprlal Pavlina, ki še sedaj potrebuje suplenta. A imenovali so na to mesto dr. Bischofa, ki ima izpit od istega dne kakor dr. Šerko, namreč z dne 20. junija 1907 in sicer brez razpisa službe, kar nasprotuje min. odredbi z dne 30. maja 1907., po kateri se morajo suplentska mesta razpisovati. To je jasna krivica, proti kateri moramo odločno protestirati in zahtevamo od učne oblasti, da to nezakonitost in nepravilnost takoj popravi!

+ **V kn.-šk. zavodu sv. Stanislava** se je zaključilo prvo polletje dne 15. t. m. Med 163 učenci jih je dobilo 50 prvi red z odliko, 102 prvi red, 11 drugi red.

+ **Kako delajo socialnodemokratski gospodje z delavskimi groši.** V Rimu so socialni demokratje ravnokar naredili sodruga Morgarija za glavnega urednika »Avantija«, kar mu nese 30.000 frankov, ako ga tako plačajo, kakor njegovega prednika Ferrija. Zdjaj so pa zasledili, da je Ferri falzificiral bilance »Avantija«, samo da je mogel sebi ohraniti toliko plačo. Ubogi Morgari bi moral biti torej zadovoljen z manjšo plačo, kar pa ne sme biti. Zato so razpisali nov strankarski davek, in sicer eno krono na glavo. Tako morajo lačni italijanski delavci plačevati, da dobi Morgari uprav ministrsko plačo zato, da se jim bo v »Avantiju« vsak dan kaj nalagal.

+ **Poštna izkaznice.** Poštno ravnateljstvo namerava izdati poštne izkaznice, ki bodo imele fotografijo, osebni popis in lastnoročni podpis imejitelja. Veljale bodo za leto, v katerem bodo izdane. Dobivalo se jih bo po 50 vinarjev pri vsakem pošt-nem uradu, v katerega okrožju dotičnik stalno ali dalj časa biva. S temi izkaznicami se bo lahko dvignilo vse poštne pošiljkatve v Avstriji in na Nemškem.

— **Šolska stavba.** Na Krtini pri Kamniku prično to pomlad z zgradbo novega šolskega poslopja za ondoto dvorazrednico.

— **Novo mašo** poje v nedeljo dne 16. februarja v Senju č. g. Josip Müller.

— **S častno svetinjo** za 40-letno zvesto službovanje kot cerkvenik je odlikovan g. Jožef Tavčar, cerkvenik pri Mariji Pomagaj na Brezjah. Blagemu možu častitamo k odlikovanju ter mu želimo, da bi mogel svojo službo tudi še prihodnje kljub starosti opravljati mnogo let!

— **Rudnik** pri sv. Ani nad Tržičem, v katerem je delo par let počivalo, name-rava baron Born letošnjo pomlad zopet otvoriti. Pride menda do 300 rudarjev.

— **Za ravnatelja gimnazije v Pulju** je imenovan profesor na graški I. gimnaziji Jožef Holzer.

— **Službeni jubilej.** Inšpektor Južne železnice gospod Matija Skrajnar na Dunaju je obhajal te dni štiridesetletnico svojega službovanja. O tej priliki se je pokazalo, kako priljubljen je gospod Skrajnar pri svojih predstojnikih in tovariših. G. Skrajnar, rodom iz Vel. Poljan pri Ribnici je pred 42 leti zapustil svojo domovino in je vsled svojega vzornega delovanja spoštovan in cenjen v svoji odlični službi. Na mnoga leta!

— **Požar v Bohinjski Češnjici.** Dne 13. februarja je nastal ob polu desetih zvečer ogenj na županovem hlevu, ki se je z grozovito naglico začel širiti po bližnjih poslopih. Le hitri pomoči sosedov in drugih ljudi, ki so hiteli donášati vodo in gasiti, ter obema požarnima brambama iz Srednje vasi in Bistrice, ki sta naglo prihitali na pomoč, se je zahvaliti, da ni več pogorelo nego štiri poslopja. Pogorelo je sledeče: županova hiša in hlev, Štefanov hlev s hišo in Stareče poslopje. Vnemala so se že tudi okoli stoječa poslopja, a nemurno delujoči sosedje so hiteli polivati razbeljene strehe in so s tem odvrnili še večjo nesrečo, zakaj hiše so tam kar na kupu. Škoda je zelo velika — zavarovalnina pa neznatna.

— **Škofjeloški mesarski pomočniki** prirede 23. t. m. svoj plesni venček. To bo v Škofji Loki prvi plesni venček te vrste. Sodelovala bo vojaška godba 17. pešpolka iz Celovca. Vstopnina za gospode 1 K, dame so vstopnine proste. Želeti bi bilo, da se te prireditve udeležijo gosti v narodnih nošah. Zanimanje je res splošno in je pričakovati obilnega obiska tako od meščanskih, kakor tudi od okoliških prebivalcev. Če bi kdo slučajno pomotoma ne dobil vabila, naj blagovolji opomesti, saj velja objavljena vest kot splošno povabilo. Čisti dohodek je namenjen dobrodelnemu namenu. Začetek ob 8. uri.

— **Od Save pri Litiji.** Pokopali so ženo veleposestnika in podžupana in zvestega pristaša S. L. S., Julijano Čebul. Zapuščča pet malih otročičev. Lahka ji bodi zemljica! — Zvončki, trobentice in teloh že lepo cveto in metulji že letajo. — Tukajšnji g. organist se preseli iz Save na Vače. — Nov županski urad je začel poslovati dne 13. febr. — Vsled zimske suše je po hribih veliko pomanjkanje vode.

— **Pomanjkanje moških učiteljskih moči.** Za razpisano nadučiteljsko mesto v Rovtjah se ni oglasil noben prosilec. Ondi poučujeta sedaj dve ženski moči.

— **K tatvini v goriški sinagogi** poročajo, da je čuvaj izraelskega tempelja opazil včeraj jutro, da so tatovi, kakor vedno, »neznani«, prošli teden odnesli iz sinagoge več predmetov, namenjenih za bogocastje, velike vrednosti kot umetnine, sicer pa kot kovina vredne le okoli 600 K. Tatvina se je zgodila najbrže v dobi, ko je bila sinagoga odprta in menda tudi brez nadzorstva.

— **Državni zakon proti kužnim boleznim.** V ministrstvu za notranje stvari vrše se konference zastopnikov posameznih ministrstev in cele vrste vseučilišnih profesorjev glede ustanovitve državnega zakona proti nalezljivim boleznim. Ob enem se bavijo z izpremembo predpisov o razkuževanju. Pri lažjih nalezljivih boleznih, kakor so influenza, ošpice (rbad) itd. v prihodnje ne bo treba desinficirati stanovanj. Ta določba bi imela stopiti v veljavo že s 1. marcem t. l.

— **Semenj v Cerknici** bode 24. februarja 1908, to je v **ponedeljek**.

— **Zopet tatvina v Trstu.** Družini Stricca v ulici Malcanton v Trstu je neznan lopov, ki je moral dobro poznati razmere, odnesel od 7. do 8. ure zvečer iz spalnice 32 napoleonov in 22 šterlingov. Gospodinja se je v tem času nahajala v kuhinji, otroci pa so bili zapustili stanovanje.

— **Padel 10 metrov globoko.** Dne 13. t. m. je padel na parniku »Federica«, družbe »Avstro-Americana« 18-letni pomorščak Anton Žitko, ko je nameščal neko svetilnico v globočino 10 metrov. Bilo se mu je na stopnjicah zavrtelo v glavi. Prepeljali so ga v bolnišnico.

— **Velika tatvina v Tržiču na Primorskem.** Neznat tat je odnesel iz stanovanja Marije vdove Baldassi, krčmarice v Tržiču, zlatnine za 1400 K. — Gospa se ves dan nahaja v krčmi, in to okolnost je uporabil lopov, ki je menda domačin.

— **Igralka Duse v Trstu.** Slavna igralka Eleonora Duse bo 8. in 9. marca nastopila v treh igrah v gledališču Fenice v Trstu. Tudi upravi gledališča Verdi je obljubila enako število predstav.

— **V Gradež** odpošlje letos deželni odbor 10. mestna občina pa 6 škofuloznih otrok. Poslednja je v ta namen dovolila prispevek 660 K.

— **V Istri** se po vinogradih še pridno koplje in čedi. Okolu Buzeta so lepi pomladanski dnovi.

— **Samomor.** 70letni Fran Vidmar, ki je imel zavetišče v tržaški mestni ubožnici, je včeraj predpoludne malo po deseti uri skočil iz vrha ulice di Romagna na spodaj vijočo se ulico Fabio Severo. Nesrečni starec si je pri padcu strl lobanjo ter je bil takoj mrtev.

— **Smrt v vodnjaku.** Iz Sežane pišejo dne 13. februarja: Danes so našli tu v vodnjaku na vrtu g. Galattija mrtvo truplo čevljarja Frica Tončiča. Siromaku se je zmešalo v glavi in si je v tem stanju končal življenje. Bolehal je kake tri dni in je le na pol oblečen utekel iz postelje, da ga ni bilo možno več najti, da bi ga bili spravili na dom ali pa odvedli v bolnišnico.

— **Nezgod v električni centrali.** Dne 13. t. m. se je v električni centrali v Zagrebu zgodila velika nesreča. Monter Moskovič je prišel v dotiko z električno žico, močno 5000 voltov; udarec ga je vrgel pod neki stroj, ki je bil v teku. Prepeljali so ga nezavestnega v bolnišnico, kjer so konstatirali težke notranje poškodbe.

— **Najden okostnjak.** Iz Domžal poročajo: Včeraj popold. so otroci, ko so nabirali suhljad v gozdu Šumberk pri Domžalah našli kakih 400 korakov od mostu, kateri je čez Bistrico na okrajni cesti, katera vodi skozi Domžale v lhan, okostnjak kateri je bil že zelo razpaden. Po obleki in po črevljih so ga spoznali za Alojzija Cunder iz Spodnjih Domžal, kateri je pred 4 leti obstrelil svojega očeta in mačeho, potem pa pobegnil in nobeden ni vedel kam.

— **Novo gasilno shrambo** prično zidati prihodnjo spomlad v Št. Vidu nad Ljubljano.

— **Umrli** je v Tržiču na Gorenjskem lekarnar g. Vincenc Eggenberger.

— **Državno podporo** v znesku 500 K je dobilo kranjsko čebelarstvo.

— **Prestavljen** je z Brda v Radovljico davčni asistent g. Viktor Dolenc. — Postajenačelnik g. V. Ogoreutz je prestavljen iz Rateč v Podnart. V Rateče pride g. J. Udir z Grosuplja.

— **Imeniten podnajemnik** je Josip Jureš v Zagrebu. Njegova gospodinja Katarina Krušič je 10. t. m. odpotovala ter ga pustila samega v stanovanju. Ko se je čez dva dni vrnila, je bilo stanovanje prazno. V. njeni odsotnosti je bil Jureš vse pohištvo prodal in na to iz Zagreba izginil.

— **Dva pohajča pod ključem.** Orožništvo je pripeljalo v goriške zapore pohajča Franca Spiček s Kranjskega in Avgusta Latritsch iz Borovelj na Koroškem. Pri zadnjem so našli zlato in srebrno uro, zlato in srebrno verižico, zlat prstan, en zlat za 50 frankov itd. Latritsch trdi, da je vse to kupil. Sedaj je v preiskavi, kje je vse to dobil, ker so vse njegove izpovedbe — kakor se je dokazalo — sama laž.

DELEGACIJI.

Računski dvor. — Mornariški proračun.

Finančni odsek avstrijske delegacije je sprejel proračun najvišjega sodnega dvorca in skupnega finančnega ministrstva.

V armadnem odseku ogrske delegacije izvaja Hoitsy, da Ogrs s tem, da hočejo narodne koncesije za armado, nočejo rušiti edinstva monarhije. Nato se redni in izredni proračun vojnega ministrstva sprejme tudi v tretjem branju. Začne se debata o mornarici. Szemere je proti

povečanju mornarice. Szabo je nasprotnega mnenja. Priporoča utrjevanje dalmatinske obale. Vinkovič izjavi, da bodo Hrvatje glasovali za mornariški proračun. Namesto šefa mornarice odgovarja linijski poročnik Lukič. Povdarja, da se strogo gleda na to, da častniki znajo dobro hrvaško. Končno se sprejme mornariški proračun, proračun najvišjega računskega dvora in skupnega ministrstva.

Koroške novice.

k Odlikovanje. Odlikovan je s komturnim križcem naš rojak prošt stolnega kapitlja v Celovcu gosp. dr. Anton Müller.

—Č. g. Peter Serajnik nevarno obolel. Iz Celovca se nam poroča: Dne 13. t. m. so prepeljali č. g. Petra Serajnika, provizorja v Št. Petru pri Grabštajnu, z rešilnim vozom v celovško bolnišnico. Zdravniki so dognali, da je tuberkulozen in zelo bolan na želodcu. Vsled tega se mu je vnela možganska mrena. Včeraj je bil še pri pameti, danes pa je že v deliriju. Blagega gospoda in vnetega rodoljuba priporočamo vsem gg. duhovnim sobratom v memento.

k Zopet nesreča na vrbskem jezeru. Na vrbskem jezeru se je zopet dogodila velika nesreča. Led se je udril nekemu kmečkemu posestniku. Dosedaj ponesrečenca še niso dobili.

Ljubljanske novice.

lj Hymen. V ponedeljek, 17. t. m. se poročil ob pol 12. dop. v cerkvi sv. Jakoba g. Aleksander Lukež, zobotehnik v Trstu, z gdč. Alojzijo Bahovec, hčerko tukajšnjega veleuglednega trgovca in posestnika g. Josipa Bahovca. Bilo srečno!

lj Zlato poroko obhajata dne 16. t. m. gospod Matej Gärtner, vpokojeni sprevodnik Južne železnice in ga. Frančiška Gärtner. Zanimivo je, da ju bo poročil isti duhovnik, ki je jubilarja poročal pred 50 leti namreč č. g. p. Hajdrih, kar se pač redko dogodi. Kljub visoki starosti sta jubilarja primeroma čvrsta in čila. Od njune dokaj številne družine živi samo hči ga. Mar. pl. Trnkóczy, lekarnarjeva soproga, ter sinova Alojzij Gärtner, sluga »Mestne hranilnice« in Fran Gärtner, mestni učitelj. Veselega slavja se poleg tega raduje 16 vnukov in vnukinj. Pripomniti je, da je jubilar gospod Matej Gärtner eden onih redkih še živečih Radeckijevih vojakov. Naj dočaka čil in zdrav še mnogo let!

lj Vesele igra »Car in tesar« na odru »Rokodelskega doma«. — Kakor znano je ruski car Peter Veliki delal kot preprost tesarski pomočnik v Zardamu blizu Amsterdama. Ta dogodek je zgodovinsko jedro zanimive igre, ki se bo v nedeljo, 16. t. m. ob šesti uri zvečer uprizorila v »Rokodelskem domu«. Važna je v igri vloga zardamskega župana, ki ne pozna slavnega tujca in mu dela razne neprijetnosti. Za igro se kaže veliko zanimanje.

lj Pevci »Ljubljane« se sestanejo jutri v nedeljo ob sedmi uri zvečer v dvorani »Slovenske kršč. soc. zveze.«

lj Velika zabava v »Unionu« bo v soboto 22. februarja. Društvo delavcev in delavk tobačne tovarne priredi takrat svoj veliki ples, ki je vsako leto ena najpriljubljenejših predpustnih zabav v Ljubljani. Kdor se je enkrat udeležil te zabave, pride gotovo vsako leto. Kdor se še nikdar ni udeležil te zabave, naj prihiti prihodnjo soboto v dvorano »Uniona« in gotovo se bo izvrstno zabaval!

lj Na tukajšnjih c. kr. gimnazijah so danes sklenili prvo poletje šolskega leta. Uspeh je na drugi državni gimnaziji veliko slabši kot na prvi. Vzrok nam je neznan. Čudimo se slabemu uspehu posebno zato, ker se je od gotove strani vedno obečalo, da bo za dijake v novih prostorih boljše kot je bilo v Waldherrjevi hiši.

lj Odbor pomočniškega zbora se enkrat opozarja svoje člane na jutrajšnji redni občni zbor, kateri se vrši ob deseti uri dopoldne v Merkurjevih prostorih.

lj Židovska tvrdka Max Metzl iz Gradca nahaja se te dni v Ljubljani pod firmo nekega potnika. Uljudno prosimo vse gospode, katere bi židovski potnik posetil, naj se spomnijo, da imamo za naročila dovolj dobrih domačih obrtnikov.

lj Praktično policijsko službo študirat je šel te dni gospod polic. svetnik I. Lauter na Dunaj. V kratkem se prične potem s potrebno šolo pri policijskem moštvu. Zdaj si vsak stražnik pomaga s predpisi kakor pač sam ve in — zna.

lj Sklep prvega poluleta na mestnih šolah je bil danes ob deveti uri s sv. mašo in razdelitvijo spričeval.

— »Društvo slov. profesorjev« bo imelo v ponedeljek, dne 17. februarja 1908

ob osmi uri zvečer sestanek v restavracijskih prostorih »Narodnega doma.«

lj Pomnožitev mestne razsvetljave. — Prihodnji mesec se prično pripravljala dela za projektirano izboljšanje cestne in ulične razsvetljave. Po glavnih ulicah in cestah se žarnice odpravijo in mesto njih postavijo kandelabri za Aurove svetilke. Obločnice ostanejo na svojem mestu. Predmestni kraji dobe pomnoženo število žarnic. Kopanje tal in napeljava novih cevij bo v teku dveh do treh mesecev dovršena. Število plinovitih (Aurovih) svetilk je določeno na 700.

lj Novo vojaško preskrbovališče na Kodeljevem bo gradila »Kranjska stavbna družba«. Koncem marca prično s kopanjem tal.

lj Pri železni brvi na Dunajski cesti delajo sedaj stopnjice iz hrastovega lesa. Železna konstrukcija pa je že dodelana. Brv se izroči uporabi in prometu koncem tega meseca.

lj Vabilo k veselici strokovnega društva ljubljanske predilnice, ki se vrši v soboto, dne 22. svečana 1908., ob 8. uri zvečer v prostorih g. Poljšaka na Martinovi cesti. Vstopnina: pred polnočjo 30 v. za osebo, po polnoči 40 v. Godba: Šramelkvartet. K obilni udeležbi vabi odbor.

lj Požrtvovalen človek je 51letni delavec Jakob Grum. Ko je včeraj popoldne opazil, da je neki perič ob Sv. Petra napisu splavala po vodi rjuha, se je takoj slekel do spodnje obleke in planil v Ljubljano. Ker je bil nekoliko »natrkan«, se je kmalu vrnil brez rjuhe iz mrzle kopeli. Njegovo zdravje je bilo v nevarnosti, in zato so ga odpeljali na magistrat, kamor mu je neka dama prinesla suho perilo, da se je preoblekel.

lj Prijeta deteljica. Mestna policija je aretovala 18letnega dninarja Fr. Kramarja iz Komende, 17letnega K. Janca in 19letnega hlapca Matija Hančiča in Hruševke, ker so bili sumljivi, da so preteklo nedeljo ukradli iz neke gostilne tri pelerine. Pri hišni preiskavi je policija našla vse 3 ukradene pelerine. »Deteljico« je pa izročila sodišču.

lj Poslopje »Ljudske posojilnice.« Ob Miklošičevi cesti se je delo zopet pričelo nadaljevati. Pred vsem se poslopje to pomlad znotraj in zunaj omeče. Zdaj se uporablja za splošna dela oddelek prisiljenecv.

lj Prispevek državnih železnic za preuredbo južnega kolodvora. V železniških krogih se govori, da sedaj še ni misliti na prezidavo kolodvorskih poslopj v Ljubljani, ker zahteva uprava južne železnice visok prispevek k vsem stroškom, katerega pa državna železnica ni voljna v taki svoti dovoliti, drugič pa preti dalmatinsko-belokranjska železnica južni zopet s precejšnjo škodo pri prometu. Tako stoji sedaj stvari v tej zadevi.

lj Skrivnosten aretiranec. Policija je aretirala nekega 65 let starega, dobro oblečenega moža iz Nemčije, ki je beračil. Na policiji je rekel, da njegovega pravega imena nihče ne izve in naj ga tudi eno leto zapro. Izročili so ga sodišču.

lj Domača plesna veselica se vrši danes, v soboto, dne 15. svečana v restavraciji pri »Črnem orlu«.

lj Ljubljanski grad in kapela sta znotraj še vedno zanemarjena. Če ti na to dvorišče stopi tujec, pa čuje kaj o »galeriji slik« in pogleda te »ravbarske na pol podrte luknje« starih ječ in drugo, mora — vznak pasti. Torej: brž zidarje, slikarje in monterje gori!

lj Mestne šole. V Ljubljani so vsa šolska poslopja in razredi prenapolnjeni. Mesto postavnega števila otrok (40—50) jih je 50—80 v enem razredu! Mestna občina zgradi, kakor čujemo, v kratkem na Poljanah deško pet- in dekliško osemrazrednico; prej pa mora deželni zbor dovoliti posojilo.

lj Zahvala. Odbor pevskega društva »Ljubljane« si šteje v dolžnost, da se tem potom najiskrenejše zahvaljuje vsem, kateri so z neutrudnim in požrtvovalnim delom pripomogli k sijajnemu uspehu društvene maskarade, dne 2. svečana, v prvi vrsti velerodnemu gospodu grofu Barbo za brezplačno iz gledališča izposojene dekoracijske predmete in akademičnemu slikarju g. M. Rašiču za izvršitev krasne alegorične slike in okusni dekoracijski aranžma. Istotako tudi srčna hvala velerodni gospej dr. Peganovi in gdč. C. Krekovi, kakor tudi drugim gospicam za njih uspešno razprodajo šopkov itd. Končno še najudanejša zahvala vsem več. preplačnikom, osobito pa gg. državnim in deželnim poslancem Slovenske Ljudske Stranke in vrlim Gorenjcem itd., ki so s svojo navzočnostjo počastili našo prireditev. Vsem posetnikom priredbe: Živeli! — Za odbor: Šturm R., t. č. predsednik; Potnik S., t. č. tajnik.

Razne stvari.

Mesto slepcev.

Rumunska kraljica, znana pod pesniškim imenom Carmen Sylva, se peča z mišljijo, ustanoviti za 20.000 slepcev mesto, v katerem naj bi bila tiskarna za slepce, predilnica in drugi industrijski zavodi, v katerih bi delali slepci, da se na ta način odpomore njih bedi in brezdelnosti. Pač zvišena in kraljice vredna misel!

Nov financijelni polom v Ameriki.

Iz New Yorka je nenadoma izginil večkratni milijonar Karol W. Morse, ustanovitelj železnega trasta in združene paroplovnene družbe. Njegovi prijatelji trdijo, da se je podal v Evropo na zabavno potovanje, njegovi upniki pa so prepričani, da jim je ušel z njihovim premoženjem. Vsled novega financijelnega poloma bodo uvedli proti prejšnjim ravnateljem mnogih bank in korporacij sodnijsko preiskavo.

Goljuflija s hipnotiziranjem.

V Parizu bodo imeli senzacijsko pravdo. Neki grof Antonie de Rozon opeharil je generalovo hči Hardy de Perio, ločeno grofice Leurre za vse premoženje, ki je znašalo 300.000 frankov. Grofični odvetnik pravi, da je grof njegovo klientko sistematično hipnotiziral.

Spomenik kraljice Viktorije.

Dne 15. t. m. odkrijejo v Leinster Lawnu pri Dublinu na Irskem spomenik kraljice Viktorije.

Štrajk gimnazijcev.

Na višji gimnaziji v Belenyesu štrajkajo vsi dijaki, ker je profesor Farkas oklofotal nekega sedmošolca. Ravnateljstvo hoče tri dijake izključiti. Ministrstvo je zahtevalo, da se mu natančno poroča.

Zastrupljene slaščice.

V odsotnosti glavarja je prejela družina nekega zdravnika v Eboli iz Neapolja od neznane osebe zavoj slaščic. Otroka, ki sta slaščice užila, sta prihodnjo noč umrla v kljub vsem naporom očeta zdravnika, ki se je med tem bil vrnil domov.

Hišni posestniki v Hebu proti Čehom.

V odborovi seji društva hebskih hišnih posestnikov, katerega članovi so skoro vsi lastniki hiš, so se 13. t. m. posvetovali o sredstvih, kako bi se prišlo v okom neprestanim poizkusom čehizirati mesto. Predvsem nasvetuje odbor, da naj se vsakdor, ki ima uradnega opravka s češkimi uradniki, poslužuje hebskega nemškega narečja, ki bi ga Čehi ne razumeli. To je že precej razširjeno, a ne pomaga mnogo. Zato nasvetuje odbor nadalje, da se odpove stanovanju vsem češkim strankam. Tudi Nemci, ki imajo češke podnajemnike, jim morajo odpovedati, sicer se njim odpove. Izgube se ni bati, ker v Hebu primanjkuje stanovanj. Sicer pa se namerava ustanoviti zaklad, iz katerega bi se hišnim posestnikom v slučaju škode plačevalo odškodnine. K zakladu bi prispevali: mesto, okrajni odbor in denarni zavodi.

50letnica Lurda.

Ob priliki 50letnega jubileja svetovno znanega romarskega kraja je ves Lurd za to veliko slavnost svečano okrašen. Tisoči romarjev so že prišli iz vseh dežel. Število tujcev se čeni na 20.000, med katerimi je mnogo nemških in italijanskih romarjev. Zastave imajo po največ barve blažene Device in barve Francoske. Jubilej se je otvoril z blagoslovom, ki ga je podelil škof iz La Rochelle za asistenco. V široko osnovani pridigi je monsignor Bunan očrtal zgodovino Francoske in romarskega kraja Lurda ter označil Francosko kot Marijino kraljestvo. Temu je sledila zvečer velika procesija k votlini. Pet škofov je blagoslovilo množico. 11. t. m. je prišel v Lurd papežev delegat, kardinal Locoq. K njegovemu sprejemu so se zbrali vsi duhovni dostojanstveniki, kakor tudi zastopstvo lurdskega občinskega sveta z županom na čelu. Na poti k votlini je bil kardinal predmet navdušenih ovacij.

SOCIALNO - DEMOKRATIČNI KANDIDATJE.

Danes populudne došli »Rdeči Prapor« naznanja, da so se demokratični kandidatje na Kranjskem v kmetskih občinah Ljubljana - Vrhnika: Josip Petrič, strojevodja c. kr. državne železnice in Ljubljani; Miha Čobal, vodja konzumnega društva v Zagorju ob Savi. — V kmetskih občinah Vipava - Idrija: Ivan Mlinar, zasebni uradnik v Ljubljani. — V kmetskih občinah Radovljica - Kranjska gora: Dr. Anton Dermota, odvetniški kandidat v Ljubljani. — V kmetskih občinah Trebnje-Zatičina - Žužemberk - Mokronog - Litija - Radeče: Miha Čobal, vodja konzumnega društva v Zagorju ob Savi. Ivan Mlinar, zasebni uradnik v Ljubljani.

Telefonska in brzojavna poročila.

ZA HIŠNE POSESTNIKE.

Dunaj, 15. februarja. V posledici intervencije načelnika društva hišnih posestnikov dr. Vinko Gregoriča in načelnika »Kmetске županske zveze« Antona Belca je ministrstvo ravnokar odredilo, da se izterjanje potresnih posojil za toliko časa ustavi, da se rešite prošnji, ki sta jih vložili društvi hišnih posestnikov in kmetška županska zveza. Nada na končni uspehi navedenih prošenj je popolnoma upravičena.

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET PROTI ITALIJSKI PRAVNI FAKULTETE.

Trst, 15. febr. Tržaški občinski svet je sklenil resolucijo, v kateri protestira proti nameravani ustanovitvi italijanske pravne fakultete na Dunaju in zahteva popolno laško vseučilišče v Trstu. Protest se je poslal ministrskemu predsedniku, naučnemu ministru in predsedniku računskega odseka. Slovenski svetovavci se glasovanja po tozadevni izjavi Rybafevi niso udeležili.

VOLITVE NA HRVAŠKEM.

Zagreb, 15. febr. Saborske volitve so razpisane na 27., 28. in 29. februarja.

OGRSKE DELEGACIJE.

Budimpešta, 15. februarja. Ogrska delegacija je danes dovršila posvetovanje o okupacijskem kreditu.

OTROKA VRGEL SKOZI OKNO ŽELEZNIŠKEGA VOZA.

Budimpešta, 15. februarja. V bližini Budimpešte je davčni oficijal Ilnický vrgel skozi okno železniškega voza otroka, ki je težko ranjen obležal na progi.

SAMOUOMOR VOJAŠKEGA PROSTOVOLJCA.

Komorn, 15. februarja. Prostovoljec trdnjavske artiljerije Kalman se je danes ustrelil.

LETOŠNJE ITALIJSKE POMORSKE VAJE V JADRANSKEM MORJU.

Rim, 15. februarja. Letošnje italijanske pomorske vaje se bodo vršile v jadranskem morju, kakor je prvotno bilo določeno. Vest, da se bodo vaje Avstriji naljubno vršile v tirenskem morju, je čisto neosnovana.

RUSKO HUJSKANJE PROTI AVSTRIJI.

Peterburg, 15. februarja. »Novo Vreme« se zaradi avstrijskega sandžaškega železniškega načrta še zdaj ne more pomiriti. Piše, da sta Avstrija in Nemčija združila se s Turčijo proti Rusiji. »Novo Vreme« opominja Turčijo, naj se ne spusti v to nevarno igro, ker drugače bi se Rusija glede na balkansko vprašanje združila z Angleško in Francosko. Brat min. predsednika, Aleksander Stolypin apelira v »Novem Vremenu« na sultana, naj ne povzroči vojske z Rusijo in naj ne posluša nasvetov za vojno navdušene turške dvorne stranke.

POLOŽAJ NA PORTUGALSHEM.

Lizbona, 15. februarja. Listi konstatirajo pomirjenje političnega položaja.

VOJSKA MED TURČIJO IN RUSIJO?

Peterburg, 15. februarja. Listi slikajo položaj ob rusko-turški meji za jako nevaren. Rusija je odredila ob meji mobilizacijo.

MED PERZIJO IN RUSIJO.

Teheran, 15. febr. Trije ruski častniki z 27 kozaki in dvema brzostrelnimi topoma so prekoračili mejo kljub protestu obmejnih carinskih uradnikov.

AVTOMOBIL NEMŠKEGA PRINCA POVOZIL DELAVCA.

Berolin, 15. febr. Princ Eitel Fric je danes z avtomobilom povozil nekega delavca ter ga težko poškodoval.

SILEN TORNADO.

Berolin, 15. febr. V Teksasu je divjal silen tornado. V nekaterih mestih je bil tak vihar, da je mnogo oseb mrtvih.

Romarje v Lurd

ki so se že priglasili ali se še nameravajo priglasiti, prosí odbor, da mu pošiljajo denarne zneske edino le po **položnicah**, ki jih dobe v ta namen. Za drugačne pošiljave se ne more prevzeti nobene odgovornosti.

Cenjene naročnike

ponovno vljudno prosimo, da pošiljajo naročnino edino le po **položnicah**, ki jih prejmo iz »Slovenčevega« upravništva.

— **Zlata Doba** 1. številka je bila ta teden razposlana. Kdor jo želi na ogled, naj piše kar na upravo. Položnice priloži upravništvo drugi številki. Naroča se pri upravi »Zlate Dobe« v Ljubljani.

Zabavne vožnje avstrijskega Lloyda vide oglas.

Kašljajoče osebe opozarjamo na oglas o Thymomel scillae, t. j. preparat, kate-rega večkrat zdravniki priporočajo.

Zahtevalte „Slovenca“ v vseh gostilnah! — Zahtevalte „Slovenca“ na kolodvorih!

ŽITNE CENE.

Budimpešta 15. februarja.

Pšenica za april	11.76
Pšenica za oktober	10.30
Rž za april	10.33
Koruza za maj	6.70
Oves za april	7.85

Efektiv: nesprem.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetravi	Nobe	Prilivna v 24 urah
14 9. zveč.	745.4	1.5	sl. jug.	Jasno	
15 7. zjutr.	46.7	-3.1	sl. svzh.	megla	0.0
15 2. pop.	45.7	6.0	sl. jvzh.	pol. obl.	

Srednja večerajšnja temp. 2.0°, norm. -0.3°

Zahvala. 404

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja, kateri so nam došli ob smrti našega iskreno ljubljenega, nepozabnega očeta, odnosno starega očeta, tasta, brata, strica in svaka blagorodnega gospoda

Petra Majdiča

posestnika valjičnega mlina na par in turbine

izrekamo najsrčnejšo zahvalo. Zahvalujemo se ob jednem najtopleje darovateljem krasnih vencev, ter mnogobrojnemu spremstvu na zadnji poti.

Posebej se zahvalujemo prečastiti duhovščini, slavnim občinskim zastopom iz Jarš in Mengša, slavnemu krajnemu šolskemu svetu v Jaršah, slavnemu učitelstvu, slavnemu Mengeški godbi, slavnemu prostovoljnemu gasilnemu društvu v Mengšu, slavnemu Kršč. slov. izobraževalnemu in podpornemu društvu v Mengšu, slavnemu pevskemu zboru, kakor tudi slavnemu slov. trgovskemu društvu „Merkur“ v Ljubljani.

Zg. Jarše, 13. svečana 1908.

Zalujoči ostali.

Službe otroške vrtnarice

išče gospodična z dobrimi spričevali. Prevzela bi tudi mesto domače odgojiteljice. Ponudbe sprejme upravništvo „Slovenca.“ 414 3-1

Ljubljanska kreditna banka.

Upravni svet Ljubljanske kreditne banke je določil v svoji večerajšnji bilančni seji čisto bilanco za leto 1907 in je sklenil predlagati za **5. marca t. l.** sklicanemu rednemu občnemu zboru od doseženega čistega dobička v znesku **K 183.713.04** (za K 30.486.56 več kot lani) izplačevanje šestodstotne dividende (proti petodstotni dividendi lanskega leta) ter odkazati razun statutarčnih dotacij rezervnim fondom **K 39.000.** in pokojninskemu zakladu **K 5000.**— 417 1-1

Ponudbeni razpis.

Zaradi oddaje stavbnih del za razširjenje okrožne bolnice v Postojni se bo vršila

dne 5. marca t. l. ob 10. uri dopoldne

ustna zmanjševalna dražba.

Stavbna dela so proračunjena na K 15.544.87, Pismene ponudbe je vložiti z 10% varščino v gotovini ali vrednostnih papirjih najdalje do 4. marca t. l. dopoldne v občinski pisarni v Postojni.

Enako varščino morajo vložiti pred pričetkom licitacije tudi oni podjetniki, ki nameravajo udeležiti se ustne zmanjševalne dražbe.

Načrti, stroškovnik in stavbni pogoji so počenši s 16. februarjem t. l. v občinski pisarni v Postojni interesentom na razpolago.

Zastop zdravstvenega okrož postojnskega v Postojni dne 12. februarja 1908.

Fr. Arko načelnik.

Zahvala. 401

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja ob dolgotrajni bolezni in ob pre-rani smrti predrage nam hčere in sestre, gospodične

MARICE BIDOVEC

izprašane učiteljske kandidatnje

izrekamo najsrčnejšo zahvalo. Posebno se zahvalujemo veleč. g. župniku Jerneju Primožič za vso požrtvovalnost in tolažbo ob bolezni in smrti drage pokojnice, veleč. g. Ivanu Mikš, župniku na Trsteniku za prelepi v srce segajoči govor, gospodičnam koleginjam, dekliški in mladeniški Marijini družbi, domačim pevcem za gniljive žalostinke. Sploh vsem, ki so spremili ranjko k zadnjemu počitku in s tem njej in nam izkazali sočutno ljubav.

Zalog pri Goričah, 13. febr. 1908.

Zalujoči ostali.

Zahvala.

Dne 17. decembra 1907 ponoči so neznaní tatovi vlomili v mojo trgovino ter mi iz blagajne oropali gotovino v znesku K 8191.— Ker pa sem že enajst let zavarovan proti tatinskemu vlamu pri peštanski zavarovalni družbi „Foncière“, sem takoj prijavil povzročeno mi škodo. Po pregledu blagajniške knjige mi je zavarovalna družba „Foncière“ izplačala znesek K 8191.— in mi tako popolnoma poravnala vso škodo, za kar se ji tem potom lepo zahvaljujem ter jo slavnemu občinstvu tople priporočam.

V Ljubljani, 15. februarja 1908.

406 Ivan Jebačin.

Priporočilo.

Podpisani izjavlja tem potom, da je orglarski mojster g. **Ivan Rebolj z Vrhniko** popravil pri sv. Trojici nad Cirknico v največjo zadovoljnost podpisane in vseh župljanov stare že vse obrabljene orgle in to po primeroma zelo nizki ceni. Zato pa podpisani g. mojstra najtopleje priporoča vsem častitim cerkvenim predstojnikom.

Sv. Trojica nad Cirknico, 13. febr. 1908.

398 3-1 Ljudevit Bajec župni upravitelj.

Trgovci s premogom v Ljubljani!

Pod tem nadpisom izšlo je medtem, ko sem bil bolan, nekaj inseratov, inspiriranih proti moji nadobavi in prodaji premoga. Za sedaj omenim le, da, v kolikor sem se mogel dosedaj informirati, niti eden, ali saj ne vpoštevajoč trgovec s premogom v Ljubljani, ni deležen tega lažnivega inserata. Z onim, meni sicer znanim vprizoritljem tega inserata, ki pa hoče veljati vedno več nego kak trgovec s premogom, bom pa že obračunal kakor naglo bom ozdravel. **Jos. Paulin, posestnik in lastnik premogokopov v Ljubljani, Nova ulica 3.** 416 3-1

Vabilo

415

domači veselici

ki se bo vršila

v torek dne 18. februarja 1908

v restavraciji hotela „Grajzar“ na Dunajski cesti

h kateri si dovoljujem najvljudneje vabiti.

Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina za osebo 40 v.

Godba: Dunajski šramelj „Goldamsel“.

Anton de Schiava, restavrater.

Proda se pod ugodnimi pogoji

pritlična hiša

s poleg stoječo malo hišico, pripravno za prodajalnico, z vrtom, njivo ter 4/1, orala gozda poleg mostu na poti proti Stefanovi vasi (pod Golovcem) 418 3-1

Pogoji poizvedo se vsak popoldan pri lastnici **Mariji Boštjančič**, hišni posestnici, **Sv. Petra nasip št. 57.**

Proda se

lepo posestvo na deželi

s hmeljevimi nasadi, vrti s plemenitim drevjem itd. in izborno vodno močjo 25 konj. sil ter pravico ribolova.

Vprašanja pod „Einträglich“, Celje, poste restante. 382 3-1

Iščem službe.

Mož srednje starosti, popoln abstinent, oženjen, ki je služil več let za dacarja. Sprejme njemu primerno službo, nastop lahko takoj ali pozneje. — Naslov pove uprava lista. 408 3-1

Pošteno dekle

ki je izurjeno v živanju in kuhi ter bi imela veselje pomagati tudi pri gostilniškem delu, sprejme **Fran Švigelj, tovarnar na Bregu**, p. Borovnica. Plača po dogovoru. 412 3-1

392 10-1

Žganje

lastni pridelek, cene nizke, **prodam 300 l. Ličen**, veleposestnik, Rihenberg, Goriško.

300 metrov prostorne mere

bukovih drv

kupl vodstvo dež. prisilne delavnice v Ljubljani.

Ponudbe je vložiti v vodstveni pisarni do **konec marca t. l.** 394 2-1

Za brivca

se takoj odda lep in prostoren lokal z velikim razloženim oknom. **Kolodvorska ulica 24** (stara Tišlerjeva gostilna). Več istotam ali pa nasproti št. 35. 389 2-1

Razpis službe.

Pri **Mestni hranilnici ljubljanski** je popolniti

mesto uradnega sluga

s sistemizovanimi prejemki, Slovenščine v govoru in pisavi popolnoma zmožni prosilci naj vlagajo svoje s potrebnimi dokazili, to je z rojstnim listom, domovnico, spričevalom o šolanju in o sedanjem službovanju, npravnostnim in zdravniškim spričevalom opremljene prošnje najkasneje **do 27. februarja 1908** pri podpisnem ravnateljstvu.

V Ljubljani, dne 12. februarja 1908.

Ravnateljstvo.

Panorama Kosmorama

v Ljubljani

Dvorni trg šte. 3,

pod „Narodno kavarno“.

Električna razsvetljava.

Razstavljeno od 16. febr. do 22. febr.:

Trst z okolico in primorska kopališča.

Lepo posestvo

obstoječe iz 2 hiš, kjer je **gostilna in prodajalna**, dalje iz hleva, poda, kozolca, travnikov in njiv ter gozda, se proda po primerni ceni. Redi se 12 glav živine. Proda se tudi na drobno. Sveta je 33 ha 6 a in 89 m² Posestvo se nahaja v **Javorju pri Ljubljani**. Cena se izve pri **Franou Lipahu, Dobrunje**, p. Sp. Hrušica pri Ljubljani. 399

OVES

(„Willkomm“).

Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji, je najbolj rodovit in najprej dozori. Zraste visoko in daje prav dobro slamo za krmo, na njivi pa se ne vleče. Ker se ta oves na redko seje, zadostuje 60 kil za eno oralo. Podpisano oskrbništvu pošilja 25 kil za 9 K, 50 kil za 17 K, 100 kil za 32 K z vrčo vred. Vzorce po 5 kil s pošto franco proti 3 K 20 v in. predplačila.

Oskrbništvo graščine Golič 306 pri Konjicah (Gonobitz) Stajersko. 6-2

200 novih stolov

se odda skupaj ali na drobno po nizki ceni. — Več se izve v **Kolodvorskih ulicah št. 35** v trgovini. 388 2-1

Kuharica

srednje starosti, vajena vsakega dela, razumna tudi na gospodinjstvo, želi vstopiti najraje v kako župnišče v mestu ali na deželi. 393 3-1

Marija Košir

Št. Jurij ob južni železnici, Stajersko, poste restante.

Panorama international

390 Pod Trančo 2. 1-1

Razstavljeno od nedelje 16. febr. do všt. sobote 22. febr. 1908:

Havana

Odda se takoj v najem

samostojna hiša

na gričku v **Konjušnih ulicah 11. Trnovo**. Obstoji iz dveh sob, kuhinje in drugih pritlikin. Zraven je tudi majhen vrt in nekaj sadnega drevja. — Več se poizve pri mesarju **Putrichu**, Hradskega vas pri „Mesarju“. 351 6-5

Učenca

sprejme takoj 402 3-1

A. Sušnik, trgovina s špecerijo in železnino, Ljubljana, Zaloška c.

V najem se odda takoj pod ugodnim pogojem 415 1-1

meščan ka pivnica

na Sv. Petra cesti. Prostori so popolnoma prenovljeni in s potrebno opravilo preskrbljeni

Več pove zaloga Puntigam v Ljubljani.

Pozlatarstvo in podobarstvo.

Slavnemu občinstvu, osobito pa velečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom vljudno naznanjamo, da sva pod tvrdo 318 44-2

Götzl ml. & Lebar

ustanovila kiparsko (podobarsko) obrt ter izdelovanje oltarjev v Ljubljani, Turjaški trg št. 1.

Priloga se torej za vsa ta strokovna dela ter pošiljavo razne načrte brezplačno na vpogled. — Izvrševala bo vsako izročeno delo vestno, umetniško, realno in po zmernih cenah.

Priznalna pisma so na razpolago. V salogi bodo vedno rasna razpela in okvirji za cerkvene in druge podobe.

Z odličnim spoštovanjem

Götzl ml. & Lebar
pozlatarstvo in podobarstvo.

Zastoj

zahtevajte moj ilustrirani cenik o urah, zlatnini, srebrnini itd. 2554 28

Drag. Heger

urar, juvelir in graver.
Osiek I. Kapucinska ul. 4, (Slavon.)

Več žagarjev

se sprejme za tri večje žage na Koroškem blizu železniške postaje. — Delo, ki traja celo leto (tudi pozimi), se odda v akordu. Žagarji, samo Slovenci, morajo biti sposobni in trezni.

Naslov pove uprava lista. 403 3-1

Nekje ob meji je **naprodaj**

veleposestvo,

na katerem se opravlja večja obrt ter staroznana občestna gostilna. Posestvo meri 60 oralov zaraščene gozda, 40 oralov njiv in travnikov, večji mlin ter lastno vodno moč, katera se lahko porabi za večje gonilo. Cena je jako nizka, pogoji ugodni.

Kupci, ki se želijo pečati z večjim obrtom ter posestvom, v prvi vrsti je priporočati lesno trgovino, naj se obrnejo na upravništvo „Slovenca“.

V službo vzamem s 1. aprilom

izprašanega strojnika

(mašinista)

ki zna tudi dobro pisati in računati, stalno in s prostim stanovanjem, če tudi z družino.

IVAN ZABRET

parna opekarna. Bobovek p. Kranj.

20.000 metrov

ostankov

10-20 m dolgih, najfinjših, popolno brez napake, obelj., primerni za najfin. telesno ali posteljno perilo

Rumbarška in batist-kanalna . . . po 24 kr. meter
Cefir za domačo obleko, bluze, predpasnike, otr. oblike, izbor, kakovost, lepi nežni vzorci po 18¹/₂ kr. meter
Kanvas za posteljne prevleke, znanj., perilno, gosta kakovost, živahne barve 80 cm širok po 24 kr. meter

Rjuhe brez šiva, 2 m dolge, 150 35 kom.
Kuhinjske brisače, šahov vzorec 18
Brisače za posodo, rudeče karir. 10

odda po povzletu **EMIL FUCHS,**

tkalnica za platno Nachod 16. 254 3-3

Najmanj se pošilja 5 kg za poskušnjo — ca 45 metrov. Neugajajoče se vzame radevolje nazaj; vzorci se prilože le zavojcu za poskušnjo.

Vedno je nelepa in Vedno nadležna

DEBELOST

English Breakfast Tea sveži izredno, je izredno zdrav in prijetno diši.

Edino pristen z ljubjevo prevezo iz

Einhorn-lekarne v Welsu

1 zavoj 3 K, dvojni zavoj 5 K 50 v, poskušnja 1 K 50 v, pošto posebej. 251 3

C. kr. oblastveno potrjeno 18 13

učilišče za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.

● Dobi se tudi kraj po životni meri. ●

Najcenejše

dežnike in solnčnike

domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu p. n. občinstvu in preč. duhovščini

JOSIP VIDMAR

v Ljubljani

Fred škofijo št. 19. — Stari trg št. 4.

Prešernove ulice št. 4. 302 20-22

Popravila točno in ceno.

Ženitna ponudba.

Gospodična, ki ima denarja čez 2000 kron, se želi seznaniti v surho ženitve z gospodom 30 do 40 let starim, z dobro stalno službo. Udovci brez otrok niso izključeni. Na ponudbe brez natančnega naslova in slike se ne bo oziralo. Ponudbe se pošiljajo na upravništvo „Slovenca“ pod „F. U.“ 349 3-2

Odda se takoj za 1. junij

LOKAL

primeren za vsako obrt ali tudi prodajalno, v novi hiši na jako prometni cesti. Več se polzve pri lastniku hiše Gornja Šiška št. 19. 373 2-2

Posestvo blizu Ljubljane na Novo zidana hiša

jako lična, sposobna za vsako obrt s potrebnimi gospodarskimi poslopji (skladišče, hlev,) kleti. Hiša ima pet stanovanj, poleg hiše in gospodarskega poslopja je takoj velika njiva, gozd v bližini. Dom se nahaja tik okrajne ceste v jako obljudeni vasi, le 20 minut od mesta. Natančni naslov pove upravništvo lista. 314 3-3

Belo goriško vino

in kraški teran

iz lastnih vinogradov

prodaja od 56 litrov naprej M. Pipan v Ljubljani, Zalokarjeve ulice št. 9.

Zaradi preselitve **prodam** svojo

hišo v Grahovem

z dobro vpeljano in dobro idočo trgovino z mešanim blagom, gostilno in žganjetočem, hlevom in lepim vrtom. 367 2-2

Hiša stoji na najugodnejšem kraju, nasproti župne cerkve, na vogalu ob deželni in okrajni cesti in je zaradi tega za vsako trgovino zelo ugodna. V hiši je tudi c. kr. poštni urad. Vse drugo ustno ali pismeno.

Hinko Likar, nadučitelj in posestnik v Grahovem pri Cerknici. ::

Pri nakupovanju suknenega in manufakturnega blaga se opozarja na tvrdo

HUGO IHL

v Ljubljani

Špitalske ulice št. 4.

811 22-23

Velika zaloga suknenih ostankov.

HIŠA

v mestu, z gostilno, pekarijo, več stanovanji, 2 kleti, 2 prostorni skladišči ali delavnici, 2 veliki dvorišči, torej pripravna za vsako trgovino ali obrt, se ugodno proda. — Pismena vprašanja naj se stavijo pod št. „244“ na upravo lista. 365 2

Potniki v Ameriko kateri želijo dobro, po ceni in zanesljivo potovati naj se obrnejo Simonu Hinetleju v Ljubljani Korošerske ulice 28. Šiškecova. Pojasnila daje se brezplačno.

Istotam sprejmejo se dobri in zanesljivi zastopniki.

Knjigovodja in korespondent

se išče za „Delniško družbo kranjskih parnih opekarn“ v Trnovem pri Il. Bistrici, odnosno za njeno novo opekarno v Kosezah.

Ponudbe sprejema pisarna dr. D. Majarona, odvetnika v Ljubljani. 411 3-1

395 2-1

Nc. I 219/8 1

Razglas.

Na predlog gospoda c. kr. notarja Nikota Lenček v Škofji Loki kot zastopnika gospe Rosine Daneu se dovoli

prostovoljna dražba

njenega posestva »Hotel Štemarje« (Stemerhof) v Škofji Loki, Kapucinsko predmestje št. 9, to je zemljišč vlož. št. 567, 495, 193 in 194 katastr. občine Škofja Loka, št. 163 katastr. občine Puštal in št. 210 katastr. občine Suha z vsemi poslopji in pritlikinami, to je z vso hišno in gostilniško opravo, kakor vse leži in stoji.

Dražba se odredi

na dan 24. svečana 1908, dopoldne ob 10. uri pri c. kr. okrajnem sodišču v Škofji Loki v sobi št. 1.

Vsak ponudnik mora pred dražbo položiti vadija 3500 K.

Izključna cena znaša 35.000 K in si prodajalka pridrži pravico prodajo takoj po storjenem domenu dobroti ali ne.

Zemljiško-knjižno zavarovanim upnikom ostanejo njih pravice ohranjene ne glede na prodajo.

Na račun kupnine prevzame zdražitelj vknjiženega dolga 15.630 K 32 h; ostanek kupnine po odbitku položenega vadija se pa mora v gotovini poplačati tekom enega meseca v roke spočetka imenovanega zastopnika.

Podrobni dražbeni pogoji leže v sodniški pisarni vsakemu na ogled, natančnejši podatki glede oprave in inventarja se pa dobe tudi pri imenovanem zastopniku.

C. kr. okrajno sodišče v Škofji Loki, odd. I.,

dne 27. januarja 1908.

Zaščitna znamka „Sidro“
Liniment. Capsici com.
Nadomestek za Sidro-Pain-Expeller
je splešno priznane kot izvrstno bol blažujoče in odvedno mazilo pri prehlajenju itd.; cena 80 v., K 1.40 in K 3 se dobiva v vseh lekarnah.
Pri nakupovanju tega povsem priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice s štutilji s naše zaščitno znamko „Sidro“ poleg se je gotovo prejel originalni izdelek.
Richterjeva lekarna pri „zlatem levu“ v Pragi, Elisabethgasse št. 5 nova.
Dobro razpoložljiva. 226 (48-1)

Najbogatejšo zalogo in najrazno-2005 52-2 vratnejšo izbiro klavirjev in harmonijev ima ALOJZIJ KRACZMER izdelovalec klavirjev in sodne zapriseženi zvezanec Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 4.
Vedno so v zalogi preigrani pa brezhibni klavirji. Prevzamem ubiranje in popraviljanje vseh sistemov. Glavno zastopstvo dvornih firm L. Bösendorfer na Dunaju, Gebrüder Stingl na Dunaju, August Förster v Löbau, Th. Mannborg v Lipskem. Za vsak pri meni kupljen klavir docela jamčim. — Najnižja izposojalinska. — Dolna plačila.

Razgled.

Avstrijski balkanski železniški načrti. — Osamljena Nemčija. — Panama na Francoskem. — Portugalska.

Važni in v svojih vzrokih globoko korenenci dogodki se zadnji čas po širnem svetu odigravajo in dobro je zabeležiti jih v njihovih najbistvenejših potezah.

Predvsem je zopet balkansko vprašanje močno stopilo v ospredje. Povod, da se je kamen jel valiti iz gore, je bil govor avstrijskega ministra za zunanje zadeve Aerenthalov v naših delegacijah. Razodel je, da namerava Avstrija oživitvori železniško zvezo Dunaj-Solun in je to zadevno stopil v dogovor s Turčijo. Stvar se je v inozemskem časopisju razpredla in obesila takoj na veliki boben. Pokazalo se je, kako vevlasti prežajo ena na drugo, da ne bi katera preko druge dosegla kak uspeh. Železniški načrt Aerenthalov, ki ga je on sam izrečno označil samo za gospodarsko etapo, inozemstvo smatra za politični korak, ki si Avstrija z njim hoče zagotoviti premoč na Balkanu. V prvi vrsti je »Novo Vreme« dan na dan člankarilo, da se je Avstrija s tem korakom izneverila svoji zavezniški Rusiji, se s Turčijo in Nemčijo dogovorila, da na Balkanu izpodrine ruski vpliv in celo zagrozilo, da se bo Rusija ločila od Avstrije in odpovedala znani mürzsteški dogovor. Z ruskim je potegnilo francosko in seveda tudi italijansko časopisje, ki nikjer tam ne manjka, kjer se gre proti Avstriji. Toda niso manjkali trezni glasovi. Francoski minister za zunanje zadeve, Pichon, Aerenthal sam v delegacijah in angleški državnik so povdarjali, da temu časnikarskemu hujskaju ni pripisovati posebnega pomena. Da, zdaj se poluradno celo trdi, da glede balkanskih železniških načrtov med Avstrijo in Rusijo vlada najlepše sporazumljenje. Bodi temu, kakor hoče, balkansko vprašanje je ravno zdaj tako kočljivo, da treba le iskre, da se vname mednarodni spor.

Splošno se opaža, da se sicer vsi medrodajni krogi na vso moč trudijo, da preprečijo večje konflikte, toda spornih točk je toliko, da vlada nezaupanje na vseh koncih in krajih. Dokaz — oboroževanje Avstrije na eni, Italije na drugi strani.

V središču vseh teh vprašanj je gotovo Angleška. Gre se namreč za to, da se nasproti trozvezi, ki je njena glavna opora Nemčija, ustvari zveza med Vzhodom-Rusijo- in zahodno-sredozemskimi državami, ki so itak že zvezane — Angleško, Francosko in Špansko. Cilj je: osamiti Nemčijo. Da tu igra glavno vlogo Angleška, je stara stvar. Delegat Kramar je te dni Aerenthalu priporočal, naj se Avstrija približa tej mogočni entiteti potom Rusije. Kaj se bo iz tega izcimilo, je seveda še v veliko temo zavito. Pripoznati pa je treba, da je z Aerenthalom v našo zunanjo politiko prišlo nekaj svežjega in podjetnejšega duha, ki ga dozdaj nismo bili vajeni. Opaža se, da tudi Ogrri niso slepi za veliko nalogo, ki jo ima monarhija na jugu, delegat Rakovsky je Aerenthalu celo priporočal nekaj več odločnosti proti sumljivji Italiji. Da Ogrri pri tem izkušajo vedno kaj iztisniti zase, se pri njih samoposebi razume.

V sosednji Nemčiji je zunanja in notranja politika pod ničlo. Bülow je zli duh države. Kar se razmerja z zunanji državami tiče, manjka čisto enotnega vodstva in jasnih ciljev. Kdo ne pomni, kako je Nemčija rožljala z orožjem, ko je Francoska hotela okoristiti se z zmedo, ki je vladala v Maroku. Zdal pa Francoska v Maroku res prodira, krši algezijsko pogodbo, ki zagotavlja v Maroku status quo in vendar se Nemčija ne gane. Vsi udarci zadevajo Nemčijo nepripravljeno in ne da bi se mogla braniti. Kakšna nervoznost je vladala v nemški javnosti, ko sta se zblizžali Anglija in Rusija! Edini odkritosrčni zaveznik Nemčiji je samo še Avstrija.

Tudi notranja politika Nemčije gre rakovo pot, odkar je Bülow izločil od vlade najmočnejšo stranko v deželi, katoliški centrum. Zvaril je blok iz liberalcev in konservativcev, da bi mogel vladati, toda pokazalo se je, da taka nenaturna zveza ne drži. Zdal pa, ko je Bülow odklonil zahtevno po reformi in pruskem deželnem zboru, so se mu liberalci čisto odpovedali in le strah, da ne bi zopet zavladal centrum, ožir drža s tanko nitjo pri konservativcih, oziroma Bülowu. Toda vlada je že pripravljena na to, da se ji blok odpove, zato se zopet centru na tihem približava. Stvar je ta, da so zdaj na vrsti novi državni davki, nihče pa jih rad ne dovoli, oziroma nobena stranka za kaj takega noče prevzeti od-

govornosti pred volivci. Centrum se zdaj smeje vsem v obraz, kajti je v opoziciji in ni odgovoren za vladne in parlamentarne kozle. Kar se pa socialne demokracije tiče, treba pripoznati, da ji je Bülow zadal močan udarec, od katerega ne bodo tako hitro ozdraveli. So dejansko brez vsake moči.

Na Francoskem se škandal zaradi cerkvenega premoženja, od vlade zaplenjenega, pa od njenih likvidatorjev zapravljenega, plete zanimivo dalje. V parlamentarni komisiji, ki preiskuje, kam je ta denar izginil, je pravosodni minister Briand predvčerajšnjim odkrito priznal, da je bila povest o »milijardi«, ki jo ima cerkev v posesti, le bajka. Tega pa ni povedal, da je ravno on to bajko razširjeval med ljudstvom. Povedal je dalje, da iznaša cerkveno premoženje le 267 milijonov frankov, od teh pa so večino zapravili vladni likvidatorji, ki so si za likvidacijo zaračunali nečuvne vsote. Finančni minister Caillaux je nato pojasnil, da je vlada likvidatorjem za likvidacijo povrh dala 11 milijonov predujema, da pa je dobila od 267 milijonov cerkvenega premoženja in 11 milijonov predujema, dozdaj le toliko nazaj, da je mogla l. 1907 obnemoglim duhovnikom izplačati samo — 700.000 frankov! Vse drugo so svobodomiselnih advokati požrli! ...

Kar se zunanje politike tiče, žanje Francoska v Maroku uspehe, ako ne bo kaj prišlo vmes. General d' Amade prodira v osrčje Maroka.

Drugod ni dosti posebnega. Na Angleškem liberalna vlada brusi orožje za boj proti konservativni lordski zbornici, ni pa nič kaj posebnega upanja, da bi uspela. Nedomestne volitve po deželi kažejo, da izgubiva liberalna stranka mnogo pristašev. V Rusiji so razmere slejkoprej žalostne. Duma ni parlamentarnega dela preveč vajena, vlada pa jo bo tudi le tako dolgo vpoštevala, dokler bo plesala, kakor ona piska. Najvažnejši dogodek na zahodu je umor portugalskega kralja. Vse kaže, da se razburjenje na Portugalskem ne bo poglobilo in da bo monarhije kmalu konec. Sicer pa so razmere ondi tako žalostne, da tudi republika deželi in njeni gospodarski povzdigi ne bo koristila.

V obrambo živinoreje.

Kmetijski odsek državnega zbora.

Dunaj 4. februarja 1908.

V današnji seji je poslanec Resel (soc. demokrat) podal svoje poročilo o predlogu, katerega so stavili soc. demokrati poslanci v zadevi draginje živil, osobito mesa.

Po kratkem uvodu je kar naravnost predlagal, da se vlada pozivlja, da odpravi zaprtijo naših mej in pusti prost uvoz živine iz balkanskih držav, iz Rusije, ter omogoči uvoz presnega, na ledu shlajenega mesa iz Argentine in Amerike, in izrazil nado, da bo kmetijski odsek brez sleherne debate takoj sprejel ta predlog. Seveda kmetijski poslanci niso bili takega nazora, ampak so vzlic kratkemu poročilu zahtevali razpravo, v katero je tudi kmetijski minister posegel in izrecno zagotovil kmetovalce, da se vlada zaveda velikega pomena avstrijske živinoreje, zato tudi ne bo privolila v to, da bi tuja živina smela v našo državo, po kateri bi se lahko zanesle živinske kužne bolezni; še celo na to se bo strogo pazilo, da se pod najstrožjo veterinarsko kontrolo dovoli uvoz mesa. V razpravo sta posegla slovenska poslanca Povše in Roškar.

Poslanec Povše je na podlagi karakterističnih podatkov dokazal, da cene goveji živini konstantno padajo, tako da velja par volov danes do 200 K manj kakor lansko leto o tem času.

Tudi na dunajskem velikem živinskem trgu pada cena živini od tedna do tedna — pa pri vsem tem je ostala cena mesu enaka, le par vinarjev so dunajski mesarji pri kilogramu mesa popustili. Sedaj torej, ko je cena živini tako jela padati in žal, da bo še nadalje padala, je pač ne le krivično, ampak naravnost izdajsko zahtevati, da se odpro naše meje tuji živini.

Ne smemo pozabiti, da je cena živini v zadnjih letih narasla vsled slabih letin v krmi v letu 1904. in 1905 — ko so živinorejci zaradi pomanjkanja krme mnogo živine prodali in sedaj so z vso skrbjo delovali, da so popolnili stan svoje živine. In sedaj naj se omogoči konkurenca tuje živine! Zaman so vsi načrti za povzdigo živinoreje, za zboljšanje travnikov in pašnikov, ako bo cena živini še nadalje pada-

la, ker potem ne bo ista dajala kmetovalcem onega dobička, ki zamore gospodarju vračati velike stroške reje živine.

Če gg. soc. demokrati poslanci s svojim predlogom priporočajo, da naj vlada skrbi tudi za dobre veterinarske razmere, obenem pa zahtevajo, da je celo živini iz Rusije, kjer trajno razsaja goveja kuga, ki je pred 50 leti toliko na stotine milijonov znašajočo škodo provzročila, pot odpre v našo državo, potem ali ne poznajo položaja našega kmetijskega gospodarstva ali pa jim ni mar na obstanku kmetijskega stanu.

Mi pa ki hočemo neodvisen, trden kmetijski stan ohraniti, bomo z vso silo vstrajno branili vstop tuji živini.

Poslanec Roškar je v enakem smislu govoril in še dostavil, da njegovi volivci zahtevajo od svojih poslancev, da z vso odločnostjo odklanjajo sleherno vpeljavo tudi mesa iz tujih držav, kakor iz Srbije, kakor se prav sedaj govori, da se hoče Srbiji dovoliti gotov kontingent mesa od volov in gotovo število prašičev. Domači mesni trg zamorejo naši kmetovalci v polnem obsegu oskrbeti in bodo to v bodoče še bolj zamogli, ker število živine narasča; zato pa ne bodo nikdar privolili v to, da se tuja živina in meso pusti k nam dovažati.

Reslovemu predlogu so se razun soc. demokrati poslancev vsi v ogromni večini protivili. Resel je v imenu soc. demokratskih poslancev prijavil svoj minoritetni votum.

Gotovo se bo tudi v celi zbornici naša velika večina, ki bo take predloge zavrnila.

Idrijske novice.

i V zadnji številki »Napreja« Kristan zopet prav imenitno farba. Ves list je poln protislovja in zavijanja; na vrsti so »dekanove laži« in pa Kristanovi vzorni pevci. Kandidatom priporoča svojim rdečim ovčicam Etbina, ker je Idrija delavsko mesto, Etbina sam je pa pisatelj; prav tako priporoča svojim sodrugom v okolici uradnika Mlinariča. Torej: ker je Idrija delavsko mesto, naj voli na eni strani pisatelja, na drugi pa uradnika. Besedi »pisatelj« in »uradnik« bi radi nekoliko analizirali, ker sta zelo raztegljivi, pa se nam kandidata smilita, zato jih raje pustimo pri miru. Vse kandidiranje ni drugega kakor na debelo nalita rdeča barva. Sedaj Kristan priporoča delavcem pisatelja in uradnika, javna tajnost pa je, da sta se z Ganglno pogovorila radi ožje volitve; Kristan bo zapovedal svojim ovcam, da naj pri prvotni volitvi volijo Etbina, pri ožji jih bo pa nagal za Ganglno: tak je značaj demokratske politike, komedija in farbanje, drugega nič! Tudi liberalci so si enaki. Ker njih glorijska na vsej črti pojema, bi nekateri še v zadnjem trenotku radi zasloveli. Izbiraje kandidate so najprej mislili na Drag. Lapajneto; pa njemu še preveč po glavi brenče nerešeni občinski računi in zato se je umaknil. Potem so poskusili pri notarju Peganu; toda on je tudi odklonil, ker je arhitekt najmodernejšega kroja in zna prezidavati spominske kapelice v javna stranišča, kar našim ljudem ni prav nič všeči. Zatem je prišel na vrsto Gangl; njemu je pa Kristan tako pristrigel program, da mož sam ne ve, ali je liberalce ali demokrate, aili oboje. Nekaj je za Ganglno dobro: iz skušenj, ki si jih je kot kandidat nabral, bo napisal novo povest za družbo sv. Mohorja, pa bo zopet zaslužil tisočak. — Kar se tiče Kristanovih pevcev, je pa stvar taka: Petje in godba je lepa, toda resna stvar; kdor hoče prav peti in dobro igrati, se mora učiti in tako dobiti dobro podlago, na katero zida. Tisto učenje pa ni vedno povšeči takim ljudem, ki mislijo, da so razne vaje samo zato, da se udeleženci kratkocasijsko, mesto uče; kozarec vina pred seboj in cigareto med zobmi ni nobena vaja, temveč razvaja. Tako razvajeni so Kristanovi pevci: teorije ne razumejo nobene in smisla za stvar tudi nobene in vendar so mislili, da bodo kar čez noč prekosili pevce in godce »Katoliške delavske družbe«, ki že leta in leta te den za tednom hodijo k vajam, se tam resno uče in so dosegli tako višino, kakršne ne bodo demokrate s Kristanom vred dosegli niti v desetih letih. Taka je stvar; tiste besede, ki jih je gospod nadsvetnik izgovoril o dekanu in Kristanu, ne pomenijo drugega, kakor to, kar smo zgoraj povedali: Kdor hoče kaj doseči, se mora resno in vztrajno učiti, in ta resnost in vztrajnost je pri dekanovih pevcih, pri Kristanovih je pa ni in je nikdar ne bo. Politiko uganjati, demokratske čenče raznašati, to je lahko, resno delati in vztrajno učiti se, je pa mogoče le človeku, ki ima

resno voljo in nepremagljivo vztrajnost. Če je učitelj Pliskovič podučevanje opustil, je prav storil, ker je takoj izprevidel, da iz te moke ne bode kruha in ga tudi res ni bilo.

i **Močnega zaveznika** si vsakteri želi. Vsaj tako je bilo dosedaj v navadi. Samo naš Kristan pa piše, da »če se proti komu vse zveže, je dokaz, da je tisti, proti komur se vežejo, močan na zunan in znotraj«. S tem hoče pokazati, kako močan in soliden je klub socialnodemokratskih poslancev na Dunaju in če so vse stranke proti njemu, je to povzročil le strah pred tako mogočnimi gospodi. Je-li sam verjel temu, kar je zapisal, dvomimo, a v sili je vsak dokaz dobro došel, da se le človek reši iz zadrege. Bodo li to sodrugi razumeli?

i **Volivne shode** prav pridno napravljajo kandidati Lavrenčič po naši okolici. V terek je bil na Gori. Došel je tudi nasprotni kandidat vitez Premerstein in kot njegov oproda visokošolec Kavčič iz Žirov. Shod je trajal pet ur, ker je bila debata precej burna in je državni poslanec Gostinčar poročal tudi o državnem zboru. Ni bilo težko ovreči programa novih agrarcev. Neodvisni kmetje pobirajo vso učenost iz Sl. Nar. in »Notranjca«. V sredo je bil shod v Zavracu. Udeležba precejšna. Tudi tu se je oglašil nasprotni kandidat. Težko mu je gotovo, ako bi nasprotnik dobil več glasov kakor on, v občini, v kateri županuje gospod vitez.

i **Veliko se po Idriji govori** o neki pravdi. Kristan je menda govoril, da bo de sodnijski adjunkt vsakega socialnega demokrata hudo obsodil, ako pride k njemu v preiskavo. Adjunkt je to povedal sodniku ter zahteval preiskavo. Gospod sodnik je povabil g. Kristana k sebi, naj pove, od koga je slišal tako vest. Povedal je, da mu je Gangl to natvezel. A ko so tega klicali na odgovor, je vtajil vse. Tako bo menda vsa stvar na tihem zaspala, da se ravno pred volitvami duhovi preveč ne razburijo.

Po svetu.

Potujoč stroj. Ravnatelj tovarne za stroje, Rihard Hornsby in sinovi v Grant-hamu na Angleškem, Roberts je iznašel nov stroj, s katerim dela angleško vojno ministrstvo že nad pol leta poizkušnje, ki da so zelo zadovoljive. Novost je v tem, da se kolesa ne dotičejo tal, ampak da pregibljejo neki pas brez konca, po katerem se premiče težki stroj čez hrbe in doline, jarke, močvirja in pesek, ne da bi kje obtičal. Navadnim ljudem se zdi ta vest podobna znani »rakovi nogi«, toda nemški listi zatrjujejo, da stroj v resnici eksistira, da ima 80 konskih sil, da se ga kuri z oljem, pri čemer se rabi malo vode, in da preteče v eni uri 9 do 11 kilometrov.

Starec zgorel. V Pragi je umrl na opeklinah 79letni zasebnik Josip Engel. Šel je s svečo v roki na stranišče, se spodtaknil na pragu stanovanja ter padel. Od sveče se je vnela obleka, in ko so na vpitje starca prihiteli sosedje, našli so ga opečnega ležati na tleh. Še tisto noč je starec umrl vsled opeklin.

Zastrupljeni konfeti. Iz Palerma se poroča z dne 11. t. m.: Gospa tukajšnjega zdravnika Vitoila je dobila po pošti zavoj s konfeti ter jih razdelila med svoje otroke. Otroci so kmalu po zavžitju oboleli na zastrupljenju. Eden otrok je kmalu umrl, drugi pa se nahaja v smrtni nevarnosti. Dognalo se je, da so bili konfeti zastrupljeni. Najbrže je storil to kak neznanec iz maščevanja.

Boječji milijarderji. Znano je, da je zavarovanje v Ameriki v polnem cvetju. Ker zamorejo prosti meščani le v redkih slučajih računati na penzije in podobne starostne preskrbe, — malo je namreč takih služb — se da v Ameriki vsakdo zavarovati, da ima brezskrbno bodočnost. V tem oziru so na vrhuncu ameriški milijonarji. Mnogokrat se namreč zgodi, da tudi pri večkratnem milijonarju pride do poloma. Zato se pa tudi zavarujejo za velikkanske svote. Tako je zavarovan večkratni milijoner Mr. Rudman Wanamaker za svoto 20 milijonov dolarjev. Da ni za vso svoto zavarovan pri eni družbi, je samo ob sebi umevno. Skoro vse zavarovalne družbe Zedinjenih držav so pri tem zavarovanju udeležene. Najbrže je Wanamaker mož, ki je na celem svetu zavarovan za najvišjo svoto. Vsako leto mora plačati kot regimio lepo vsoto v znesku 660.000 K. Regimio C. Vanderbilt in E. R. Thomas imata police po pet milijonov kron. Da je kdo zavarovan za dva milijona kron, ni v Ameriki nič redkega; kajti v tem oddelku jih je že precejšnje število.

»Lovski grad« iz starih železnih vozov. Hamburški lovci so kupili tri stare

vagone ter jih postavili na močne železne prage. Odstranili so kolesa in klopi ter razdelili vagone v dva oddelka, kojih eden služi za spalnico, drugi za delavnico. Odprt prostor pred vagonom so obili z deskami, in tako je nastala kuhinja. Nad vratmi so pritrdili jelenovo glavo. Nadelbina stoji med visokim bukovjem ter je baje tudi za oči prijetna. Pričakovati je, da se bodo Nimrodi začeli kar trgati za stare železniške vagone. — V Rožni dolini pri Ljubljani si je neki podjetni črevljarski mojster postavil v stari železniški voz svojo delavnico.

Lastnega moža oropala je 25 let mlajša žena po desetletnem zakonu. Nesrečni mož je Aleksander Kölemen iz Velikega Varadina. Žena je čakala že leta in leta, da bi umrl. Sedaj ga je počakala s tremi fanti na cesti. Pobili so ga na tla ter mu vzeli večjo vsoto denarja. Kölemen je nezavesten obležal na cesti. Ženo so zaprli.

Dunajska občina proda svojo pivovarno. Dunajska občina namerava svojo občinsko pivovarno za 10 milijonov prodati društvu pivovarjev. Pivovarna je imela vedno velik deficit, vendar jo je občina držala v svoji režiji kot protiutež proti kartelu pivovarjev in v varstvo konsumentov in gostilničarjev. Sedaj pa se je občinska uprava vsled hudih napadov na kršč. socialce odločila, da proda pivovarno baš tistim, proti katerim je bila svoj čas ustanovljena.

Zopet nov letalni stroj. Kakor se poroča iz Pariza, je lyonski mehanik Collomb iznašel nov letalni stroj, ki se imenuje »Orthoptere«. Collombov stroj sestoji iz dveh perotnic, ki sta šest metrov široki in dva metra dolgi; površina celega stroja znaša 24 kvadratnih metrov. Peroti ne nihajo, ampak se premikajo v sredini okoli osi. Sestojte iz dveh lesenih ploščic. Pri padcu se ploščice krijeta, pri vzdigu pa solutno, ker je največji pritisk na zgornji tvorite kot 45 stopinj. Ravnotežje je abdel stroja, ki je tri metre višje kakor težišče, ki ga tvori okostje, motor in aviatorji. Stroj se vodi z vertikalnim krmilom, ki je pritrjeno zadaj. Da se stroj premika, popolnoma zadostuje, da stoji ploščici poševno. Ako leti stroj hitreje, se tudi ploščici tesneje popolnoma avtomatično skleneta. Teža celega stroja znaša le 250 kilogramov.

Vpokojeni roparji. Turškim roparjem se ne godi posebno slabo. Dokler so še mladi in krepki, se drže svojega poklica, so strah deželi in postanejo na ta način slavni. Prebivalstvo jih podpira, bodisi da jih tako visoko ceni, bodisi iz strahu, pa tudi oblastva jih posebno ne preganjajo. Ko se turški ropar postara, si tudi on želi mirnega življenja. Radi tega se prične pogajati z oblastvi ter konečno tudi doseže, da se mu priznase in da more mirno živeti; zraven dobi pa še pokojnino, da je varen pred stradanjem. Tak slučaj se je dogodil pri roparju Teotirji, ki živi v bližini Smirne od vladne pokojnine. On je bil slovit ropar, ki je ustrahoval vso pokrajino, obenem pa branil reveže. Zaradi tega se ga vladni organi niso upali lotiti, temveč so se pogajali z njim zlepa ter ga konečno pregovorili, da je odložil s tovariši orožje za vedno. To pa je storil pod sledečimi pogoji: 1. Vlada mu mora plačati mesečno 1000 pijastrov »pokojnine«; njegovim tovarišem pa po 500 pijastrov. 2. Nakaže se mu in tovarišem veliko posestvo, da jih mine veselje, da bi zopet šli na prejšnji posel. — Drugi slučaj je ropar Mahmud Pelivan, ki je zlasti deloval v bližini Carigrada ter izvršil mnogo umorov. Nekega dne je bil tako malo pozoren, da je umoril policista. Vsled tega se je zameril oblastem in te so ga vjele. Ko so ga po neki sodni razpravi peljali v zapor, je med potoma skočil na kozla nekega voza, pahnil kočijaža z njega in se odpeljal. Svoj star posel je še nekaj časa opravljal, nato so ga pomilostili in nastavili v palači, kjer je baje še danes.

Največjo kavarno na svetu dobi Berolin. Brata Gottfried in Hugo Kerkau sta kupila v Berolinu neko hišo za dvainpol milijona mark. Hišo bodeta dala podreti ter na njenem mestu sezidati novo poslopje. V njem bodo kavarniški, čajni, slaščičarni, klubovi, jedilni, igralni, bralni in damski prostori, skupaj za 2000 oseb. Biljardov bo baje 66.

Šola za matere. V Gentu v Belgiji je zdravnik dr. Miele več let brezplačno dal v določenih urah materam brezplačno nasvete o gojenju otrok. Pozneje mu je mesto dovolilo 1200 mark letne podpore. Dela je bilo čedalje več. Pridobil je za svoje namene dekleta in žene; tako je nastala mlekarica, v kateri se je dobilo dobro mleko. Zdravnik je razširil svoje poučne ure zlasti na kraje mesta, kjer bivajo reveži. Sčasoma je nastala iz tega šola za matere. Starši pošiljajo svoje hčere po

večkrat v ubožne lekarne, kjer dajajo zdravnik materam nasvete glede otrok in jih zdravijo. Dekleta pomagajo zdravnikom in se uče v prostem času teoretično fiziologije in higijene. Pozneje se vežbajo tudi v bolnišnicah. Društvo »šola za matere« nastavlja dekleta tudi stalno in jim plačuje po 27 frankov na mesec. Konec leta polože take deklice izpit kot bolniške oskrbnice. Glavni namen pa pri tem ni zaslužek, marveč da se dekleta usposobijo, da bodo kot matere zamogle razumno skrbeti za svoje in svojih otrok zdravje. Uspehi dr. Miele so izredni; odkar on deluje, padla je umrljivost otrok v Gentu od 35 odstotkov na pet.

Kuga se je pojavila v zapadni Afriki na zlati obali. Nemške oblasti so zaukazale zdravniško preiskavo ladij, prihajajočih iz okuženih pristanišč.

Nesreče na morju v letu 1907. Lanskega leta se je potopilo 1114 ladij, poškodovanih je bilo 5527 ladij. Med potopljenimi je pet avstrijskih parnikov, med poškodovanimi 58 avstrijskih parnikov in dve avstrijski jadrnici.

Dobre harmonike kron 4.80,

50.000 komadov prodanih. **Nikake carine! Jamstvo!** Zamena dovoljena ali denar nazaj.

št. 300^{1/2}, 10 tipk, 2 reg., 28 glas., vel. 24/12 cm K 4 80
št. 657^{1/2}, 10 tipk, 1 reg., 28 glas., vel. 30/15 cm K 5 20
št. 656^{1/2}, 10 tipk, 2 reg., 28 glas., vel. 24/12 cm K 5 40
št. 305^{1/2}, 10 tipk, 2 reg., 50 glas., vel. 24 12 cm K 6 20
št. 663^{1/2}, 10 tipk, 2 reg., 50 glas., vel. 31/15 cm K 8—

Pošilja po povzetju c. in kr. dvorni založnik

Hanns Konrad, razpošiljalnica glasbil, Most št. 1010 (Češko).

Glavni cenik s 300 slikami dobi na željo vsakdo zastoj in poštnine prosto. 87 15—11

Za otroške bolezni,

za katere je tako pogostem potrebno kisline imajojih sredstev, posebno opozarjajo zdravniki na

MATTONIJEV GIESSHÜBLER naravna alkalična kislina

ter je posebno pripravna zaradi svojega milega vpliva in jo toraj zapisujejo pri želodčni kislini škrofeljnih, krvioah, otoku šlez itd. in ravno tako pri kataru sapnika in oslovem kašlju. (Dvornega svetnika Löschnerja onomografija o Giesshübl Sauerbrunn.

Lavirek: Giesshübl Sauerbrunn. Konz. postaja, zdravilne kopalnice pri Karlovih var. Prospekti sastonj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večji peozorjskih prodajalnicah in trgevinah s jostvinami i izom.

Zaloga pri Mikael Kaszner-je in Peter Lusanik-u Ljubljani. 114 52—7

POZORI! Krasne **BLUZE** **POZORI!**
največja izbira v **svili** in v drugem modernem
: : : : blagu tudi po meri. : : : :
Vsakovrstna
KRILA, PERILO IN OTROČJE
OBLEKCE
po najnižih cenah.
M. KRISTOVIČ poroč. BUČAR
Ljubljana, Stari trg št. 28.

Ivan Terdan
pleskarstvo
Ljubljana, Vegove ulice št. 8
se priporoča slavnemu p. n. občinstvu v izvršitev vseh v **pleskarsko obrt** spadajočih del, kakor tudi **slikarskih, napisnih in dekoracijskih del.**
Posebno se še priporoča za cenjena naročila za **stavbeno in pohištveno pleskarstvo.** 2467 52—14

Parna žaga Deghenghl v Ljubljani kupuje proti gotovini

hrastove dile

I laško colo debele in od 5 col naprej široke, ter plačuje iste po 14 vinarjev I laško colo, postavljene franko Ljubljana državni kolodvor Šiška. 2157

Kupuje tudi hrastove hlode in frize.

Osebn kredit za uradnike, učitelje itd. Samostojni konzorciji za hranilnico in predjeme uradnik. društva dajejo po najzmernejših pogojih tudi proti daljšim odplačilom posojila na osebni kredit. Potovalci izključni. Naslovi konzorcijev se povedo brezpl. pri osrednjem vodstvu uradn. društva, Dunaj, Wipplingerstrasse 25. 2438 1

Posetnice priporoča v največji izber **Katoliška tiskarna** v Ljubljani

Trgovina s travnimi semeni Franc Kastelic v Kandiji pri Rudolfovem.

Uljudno naznanjam, da sem **otvoril** popolno urejeno 279 6

trgovino s travnimi in detelnimi semeni

ki stoji pod strokovnim nadzorstvom g. V. Rohrmanna, načelnika podružnice c. kr. kmet. družbe v Rudolfovem.

Vsa semena so preiskana glede kaljivosti in čistote po c. kr. semenski pregledovalni postaji na Dunaju, tako, da jamčim za oboje.

Priporočam se za cenjena naročila, katera hočem točno izvrševati, in ostajam z odličnim spoštovanjem

Franc Kastelic.

KAŠLUJOČIM otrokom in odraslim osebam

pripišujejo zdravniki zelo uspešno

THYMOMEL SCILLAE

kot sredstvo, ki odrgava sluz, jo odvaja, ki blaži in potolažuje krčeviti kašelj in ki odstranjuje dihalne težkoče. Stotine zdravnikov so se že imenitno izrekli o hitrem učinkovanju tega sredstva, Thymomel scillae, pri oslovskem kašlju in pri drugih vrstah kašlja.

Vprašajte, prosimo zdravnika!

1 steklenica 2.20 K. Po pošti franko proti pošiljati 2.90 K; 3 steklenice pri pošiljati 7 K. 10 steklenice pri pošiljati 20 K.

izdelovanje in glavna zaloga

lekarna B. FRAGNER-Ja 2430 c. kr. dvorn. zalagatelja 24—1

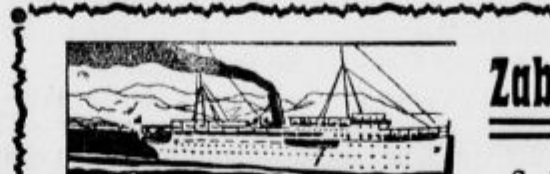
Praga III., št. 203

Dobiva se skoraj v vseh lekarnah.

Pozor na ime sredstva,

izdelovalca in na var-

stveno znamko.

Zabavne vožnje Avstr. Lloyd Trst

s prvovrstnim parnikom „**THALIA**“.

Potovanje II. od 26. februarja do 24. marca

Južna Italija, Tunis, Riviera

preko Sirakuz, Tuniza, Philippeville, Ajaccio, Villefranche, Neapolja, Palerma, Mesine, itd. Cena za vožnjo po morju s hrano od 600 K naprej.

Potovanje III. od 4. do 21. aprila: 191 5—4

Velika noč na morju

v Južno Italijo, Tunis, Tripolis preko Mesine, Palerma, Tunisa, Grigenti, Tripolisa, Malte, Sirakuz in Korfu. Cena za vožnjo po morju s hrano od 450 K višje.

Potovanje IV. od 26. aprila do 26. maja

Španija, Kanarski otoki in Severna Afrika

preko Malte, Alžira, Malage, Gibraltarja, Kadiksa, Madeire (Funchal) (Tenerife) (Sta Cruz) Las Palmas, Tangerja, Tunisa in Korfu. Cena za vožnjo po morju s hrano od 700 K višje.

Vožnje po suhem aranžira potovalna pisarna Thos. Cook & Son pod pogoji, ki so označeni v posebnih programih.

Načrte, pojasnila in prijave pri glavnem zastopstvu Avstrij. Lloyd na Dunaju I., Kärntner-

ring 6, pri Edvardu Kristanu, R. Ranzingerju in v vseh potovalnih pisarnah.

Trgovski pomočnik

izurjen v specerijski stroki poštenega in treznega značaja več vsaj enostavnega knjigovodstva se sprejme v trgovino **Fr. Svigija Breg, Borovnica.** Plača po dogovoru. 327 2—2

IVAN PENGOV podobar, izdelovatelj oltarjev itd. naznanja prečistiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom, da je **pre-vzel znano** 2795 52—10

podobarsko delavnico

umrlega g. **And. Rovška,** Kolodvorske ulice št. 20.

Priporočam se in zagotavljam, da bom vedno izvrševal svoj poklic in prosim za zaupanje. Tekom 10letnega praktičnega dela pri rajnem g. Rovšku pridobil sem si toliko spretnosti, da se bode v prihodnje ravno tako solidno in kolikor mogoče po nizki ceni izdelovalo, kakor se je dosedaj.

Vsak dan sveže **pustne krofe** priporoča **J. Zalaznik** Stari trg št. 21.

3 letno pis. jamstvo! Brez konkurence v kakovosti!

5 kron!

Prva švicarska sistem Roskopf patent remont ura s sidro z masivnim solidnim antimagnetičnim kolesjem na sidro, pristno emaliranim kazališčem (na papirnatu) z varstveno plombo zavarovano pristno nikelnastim okovom, šanir-pokrovom čez kolesje 30 ur. idola (ne samo 12 ur) z okrašenimi in pozlačenimi kazalci, natančno regulirana, s 3 letnim pisemnim jamstvom, komad K 5—3 komadi K 14—, 3 sekundnim kazalcem K 11—, 3 kom. K 31—, s sekundnim kazalcem K 13—50, 3 komadi K 38— — Zamena dovoljena ali pa se vrne denar brez odbitka.

Razpošilja po povzetju 272 20—3

prva tovarna ur **Hanns Konrad**

c. in kr. dvorni založnik

v Mostu (Brux) št. 1157 (Češko).

Bogat ilust. ceniki s nad 3000 slikami se na shteto pošljejo gratis in franko.

• Delniška družba „**ZDRUŽENIH PIVOVAREN**“ Žalec in Laško

== priporoča svoje **izborna pivo.** — Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko). ==
Zaloga Spodnja Siška (telefon št. 187).

== Pošiljatve na dom sprejema restavracija „**Narodnega Doma**“ g. Kržišnik (Telefon št. 82.) ==

Szantnerjevi črevlji edini v kakovosti, lepi obliki in fini izvršitvi!

Največja zaloga **Zimskih črevljev** za gospode, gospe in otroke. **Dokolenic (kamašen)** za lovce in gozdarje. **Črevljev za dom** v izvrstnih oblikah po zmernih cenah. **Moški čevlji** od K 8.— naprej. **Ženski čevlji**, nizki, od K 4'80 naprej. **Ženski črevlji**, visoki, od K 8'50 naprej. **Trgovci dobijo primeren popust.**

Prva in največja zaloga črevljev na Kranjskem
= F. SZANTNER =
Ljubljana, Šelenburgove ulice 4, Ljubljana
Ceniki zastoj in poštine prosto. Zunanja naročila proti povzetju.

Razpis službe občinskega tajnika.

Podpisano županstvo razpisuje službo občinskega tajnika z mesečno plačo K 70. Prednost imajo penzionisti, ki so v tej službi že izvežbani. Prošnje z izpričevalom o dosedanem službovanju je vložiti

do 1. marca t. l.

pri županstvu. Mestno županstvo v Radovljici, dne 11. svečana 1908.

RAZPIS.

Za zgradbo vodovoda v vasi Preska, občina Medvode, politični okraj: Ljubljana, na 13.000 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predlože do 31. marca t. l. ob 12. uri opoldne podpisane odboru. Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za jedno krono, doposlati je zapечатene z nadpisom: „Ponudba za prevzete gradbe vodovoda za vas Presko“. Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da priznava ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni. Razven tega je dodati kot vadij še 50% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni. Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo. Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled pri deželnem stavbnem uradu v navadnih uradnih urah.

Deželni odbor kranjski. Ljubljana, 10. februarja 1908.

Oton Fettich-Frankheim
Gospodski in damski frizer.
Kongresni trg 19.

Damski salon za pranje las; z najnovejšim „zrakosušilnim“ aparatom
v 8. minutah osušeni lasje.
Priporoča se nadalje v friziranje po najnovejših dunajskih in francoskih modah za ples, gledališča, koncerte in svatbe.
Postrežba tudi v hišo.
Veliki izbor damskih kakor tudi gospodskih toaletnih potrebščin.
Parfumerija in mila iz prvih tovarn.
Izdelovanje vseh kakršnihkoli lasnih del.
Kupuje po najvišji ceni zmedene in odstrižene lase.

Ivan Demšar
podkovski kovoč in izdelovatelj vozov v Ljubljani
:: Marije Terezije cesta št. 6 ::
priporoča svojo veliko zalogo kritih in nekritih, **VOZOV** lično in trpežno izdelanih, po jako nizki ceni.
Sprejme se v pouk tudi več učencev.

Zelo trpežno opeko

kakor strešno, zarezno in navadno, za oboke in zidove
priporoča v poljubni množini
A. KOBEL, BOROVNICA.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Avgusta Agnola v Ljubljani
Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti **dubovčini** in cerkvenim **predstojništvom** kakor p. n. **občinstvu** za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega **umetnega steklarstva** in **slikanja na steklo**
za **steklarstvo** v **figuralni** in **navadni ornametiki**, **stavbno** ter **portalno steklarstvo** kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.
Zaloga kakor velika izbor steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov, podob, izdelovanje okvirov za podobe itd.
Marisi in proračuni na zahtevo zastoj.
Spričevala mnogih čvrstnih del se na razpolago p. n. s djemalcem v ogled.

Ustanovljeno 1. 1842.
Slikarja napisov
Stavb. in pohištvena pleskarja.
Velika zbirka dr. Schönfeldovih barv v tubah za akadem. slikarja.
Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka
Brafa Eberl, Ljubljana
Prodajalna in komptolr: Miklošičeva cesta št. 6
Telefon 154. Delavnica: Igriške ulice št. 8

Ustanovljeno 1. 1842.
Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolineja itd.
Priporočava se tudi sl. občinstvu za vsa v najino stroko spadajoča dela v mestu in na deželi kot priznane rečno in fino po najnižjih cenah.
765 52-20

Predstave se vršijo v delavnikih od 5. do 9. ure popoldne, ob nedeljah in praznikih od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 9. ure popoldne.

Kinematograf EDISON
:: Dunajska cesta nasproti kavarni „Europa“. ::
Danes v soboto nov spored.

Vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure popoldne predstava za dijake po nižji ceni.

posestvo

se proda v Poljčanah ob južni železnici na Spod. Štajerskem. V hiši je gostilna, fujakarska obrt in posojilnica. Zemljišča je 30 oralov, vse prve vrste. Vsa poslopja so zidana. Krme se pripravi za 12 glav živine. Ceno in vse drugo pove **Simon Prešeren**, posestnik v Poljčanah.

Čudež industrije

New-York In London nista priznala niti evropski celini ter je velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne

- gld. 6-90 in sicer:
- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
 - 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada.
 - 12 kom. amer. pat. srebrnih kavčnih žlic;
 - 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalica za juho;
 - 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalica za mleko;
 - 6 kom. ang. Viktorja čajnik za podklado;
 - 2 kom. elektnih namiznih svečnikov;
 - 1 kom. cedilnik za čaj;
 - 1 kom. najfin sipalnica za sladkor.
- 42 komadov skupaj samo gld. 6-90.
- Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-90. Američansko pat. srebro je znano, je skoz in skoz bela kovina, ki obdrži bledo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz da leta inserat ne temelji na nikakršni slepariji, zavežem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

ženitovanjsko in priložnostno darilo kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. Dobiva se edino le v

A. HIRSCHBERG-a eksportni hiši amer. pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19 S. L. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvelek iz pohvalnih pism:

Bil sem s pohvaljivo krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. St. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

S poslanim namiznim orodjem sem zelo zadovoljen. Mihael Kovačević, ravnatelj pomožn. uradov dež. pri vladi v Sarajevu.

Sarajevo, 22. oktobra 1904.

Zalužnik c. kr. avstr. državnih uradnikov.

Klobuke, cilindre in čepice

v najnovejših taconah in v velikih izberah

priporoča 112 52-28

Ivan Soklič.

Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Prodajalna

z opravo in stanovanjem

se odda v najem blizu farne cerkve v Trebelnem pri Mokronogu. — Prodajalna obstoji že 28 let. — Cena po dogovoru. — Več pove **županstvo na Trebelnem.** 377 2-2

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14
štilkovan z zlato kolajno v Parizu 1904

štilkovan z zlato kolajno in križcem Londonu 1905.

se priporoča proč. duhovščini duhovniške obleke v izdelovanje vsakovrstne

iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko izgotovljene obleke svojo zalogo

posebno na bavleke v največji izbiri po najnižjih cenah.

lebahvitoj uniform avstrijskega armitve šolskih uradnikov

Ohranitev zdravega želodca

tičl največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega zaprtja. Preizkušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbujujoče in prebavljanje pospešujoče in lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane posledice nezmerne, slabe diete, prehlajenja, in zoprnega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče je **dr. Rose bulsum sa želodec** iz lekarne B. FRAGNERJA v PRAGI.

VARILO!

Vsi deli embalaže imajo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga lekarna B. FRAGNER-JA v PRAGI

c. in kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ul. 203.

Po pošti razpošilja se vsak dan. Cela steklenica 2 K, pol steklenice 1 K.

Proti vpošiljavi K 1:50 se pošlje mala steklenica in za K 2:80 velika steklenica, za K 4:70 2 veliki steklenici, za K 8-4 velike steklenice, za K 22-14 velikih steklenic poštnine prosito na vse postaje avstro-ogrsko monarhije.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske. V Ljubljani se dobiva pri go. lekarnih: G. Piccoli, U. pl. Trn. Kóczy, M. Mardetschláger, J. Mayr. 12172

Sprejme se takoj kolarski pomočnik.

ANTON ŠETINA, kolarski mojster, Gornja Šiška 65. 380 5-2

Z električnim obratom urejena tvornica

G. Skrbić

143 Zagreb 43-7
Ilica šte. 40

priporoča

svoje slovite solidne in cene žaluzije, lesene, tkane in platnene rolete, železne in lesene zavornice za izložbe in prodajalne ter prosi, naj se tej solidni tvornici izvoli nakloniti največje zapanje. Ceniki in proračuni zastoj.

Umetnijski zavod za slikanje na steklo

Izdeluje zlasti:

- cerkvena okna različne izvršive,
- ceniki in strokovni svet brezplačno.

Škrat odlikovan s prvimi darili

B. SKARDA v Brnu.

Krasne kravate, moderne ovratnike, srajce, boa za dame in otroke, fine bluže, krila, lepe kape in čepice, rokavice in nogavice itd. se dobe

2237 24 najcenejše pri

A. VIVOD-MOZETIĆ

Ljubljana, Starl trg 21.

Pristen le tedaj, če je trioglasta steklenica zaprta s spodnjim pasom (rdeč in črn tisk na rumenem papirju). ::

Doslej nedosežen!!

W. MAAGER-ja

pristno čisto

DORSCH ribje olje

(v zakonito zajamčeni opravi)

rnmeno, steklenica K 2—bela, „ „ 3—pri 2348 12-10

Viljemu Maager-ju na Dunaju.

Od 1869 uvedeno splošno v avstr.-ogrski monarhiji.

Gospodje zdravniki in profesorji ga radi zapisujejo.

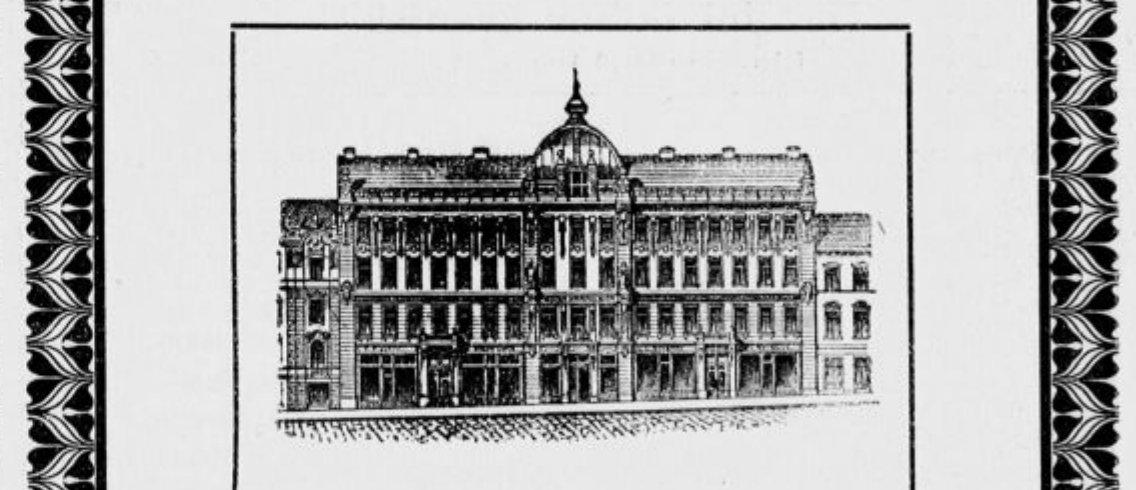
Dobi se skoro v vseh lekarnah in drožerijah.

Glavna zaloga in razpošiljalnica za avstro-ogrsko monarhijo:

W. Maager, Dunaj, III/3, Heumarkt 3.

Ponarejanja se sodnijsko zasledujejo.

Stanje hranilnih vlog: 23 milijonov kron. Rezervni zaklad: nad 800.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v Prešernovih ulicah šte. 3, v lastni hiši, (poprej na Mestnem trgu zraven rotovža), sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4 0/0 ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. pošne hranilnice.

Posojuje se na zemljišča po 4 3/4 0/0 na leto.

Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5 0/0 izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6 0/0 izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New York je proga rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih: „Finland“, „Kroonland“, „Vaderland“, „Zeeland“ in „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New Yorkom, so snažnost, izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice, po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cenejša kakor na New York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

FRANC DOLENC v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej šte. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tišlerju“. 320 16-7

Anversa New York

Ivan Jax & sin
v LJUBLJANI
Dunajska cesta 17
priporočata svojo bogato

**zalogo šivalnih strojev
voznih koles in pisalnih
strojev.**

**Pouk v ši-
vanju in v
vezenju na
stroje
brezplačen.**

83 5

Trgovski vajenec =

iz poštene hiše se takoj sprejme v
trgovino s špecerijo in delika-
tesami.

322 3-2

Kje, pove upravništvo tega lista.

Bolnica za živino.

Ordinacija od 9.—11. dop.

Telefon šte. 44.

143 16

Okolu 100.000 komadov v rabi, 5letno jamstvo, osem dni na poskus.

Brittev št. 31, najfin.
solinško srebrno-jeklo,
1/2votlo brušena z okra-
šenim držalom, kot kaže
slika v okrašenih šatulji,
K 2.50. Št. 32. Ista, toda
1/2votla, K 3.—Štev. 33.
Ista, toda 1/2votla K 3.80.
Št. 8700. S črnim, gladkim držajem, 1/2votla, K 1.50
Brivska priprava v politirani leseni omarici
z zrcalom, se zapre in vsebuje: britev, jermen, čopič, posodico in
milo, K 4.20, 5.50, z varnostnim glavnikom 60 v. več. — Nikak
riziko! Ako ne ugaja, denar nazaj!

Pošilja po povzetju svetovno-znana tvrdka

Hanns Konrad, c. in kr. dvorni založnik, Most (Brux) šte. 1142 (Češko).

Glavni cenik s 3000 slikami na zahtevo zastoj in franko. 270 10-1

Izstopil sem

320 3-2

iz l. južnoštajerske kamnoseške industr. družbe v
Celju, kjer sem zadnji čas kot tehnični vodja vodil špecijelno delo po mojem
izvirnem načrtu izdelanega glavnega oltarja nove župne cerkve na Teharjih.
— Pravico kasirati, posebno pa delo za goraj omenjeno tvrdko hvaležno od-
klanjam, ker bodem vodil nadalje kakor prej svojo stroko
v Celju. — Do spomladi si zgradim na že odločenem prostoru z vsem
potrebno opremljeno delavnico, sprejemam cenjena naročila, za katera se
posebno prečastiti duhovščini kakor tudi slavnemu občinstvu toplo pripo-
ročam, v svojem stanovanju v Celju, Nova ulica št. 11. I. nadstropje. —
Zagotavljajoč solidno in in strokovno dovršena dela po nepretiranih cenah v
splošno zadovoljnost kot poprej tudi nadalje, beležim z odličnim spoštovanjem

VINCENC ČAMERNIK, oblatveno preizkušeni in auto-
rizirani kamnoseški mojster.

Naznanilo in priporočilo.

IVAN OGRIN oblatv. konces. zidarski mojster in stavbni podjetnik
:: :: :: v Ljubljani :: :: ::

se priporoča in naznanja slav. občinstvu in drugim korporacijam v Ljubljani, kakor tudi na deželi, da se je preselil

z Vrhnike v Ljubljano

ter bude v prihodnje tu, kakor tudi na deželi vsa v svojo stroko
spadajoča dela izvrševal točno in solidno po zmernih cenah.

Stavbna pisarna se nahaja na Karlovski cesti št. 5/I.

307 5-3

Z odličnim spoštovanjem

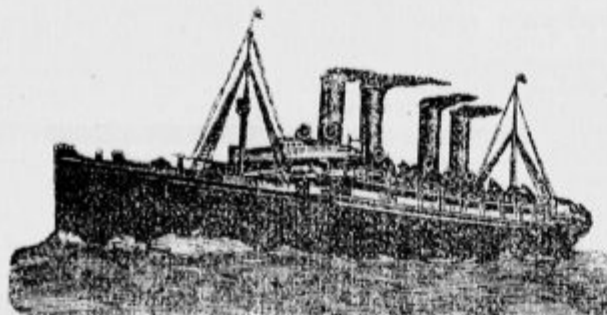
Ivan Ogrin, zidarski mojster.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“ iz

Bremena

New-York

s cesarskimi brzoparniki
Kaiser Wilhelm II.
Kronprinz Wilhelm,
Kaiser Wilhelm d.
Grosse.

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori nave-
denega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-
leznic dobite v Ljubljani edino-le pri

2:86 6

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se ti-
kajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba poštna realna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ari-
ona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno
izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor:
Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Berite!

Pozor!

Stavbno, umetno in konstruk-
cijsko ključavničarstvo.

Hydraulične vidre in sesalke

Josip Weibl

J. Spreitzer-ja nasl.

LJUBLJANA, Slomškova ulica 4.

priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v te stroke spa-
dajočih predmetov: žične emreže na stroje, obhajilne mize, ograje na mirodvoru
obmejne emreže, večna vrata, balkoni, verande, stolpne kriše, štedilnike, strele-
vode, železna okna, železne stole itd.

Specijaliteti: valjični nastori in solinčne plohte po najnovjšem sistemu s samodejavnimi
operami bres vijakov.

Važno za trgovce in žganjetoče.

Opozarjam p. n. trgovce, žganjetoče, kakor tudi gostilničarje na
svojo veliko zalogo esenc, rumove kompozicije, razno-
vrstnih čajev, konjakov, malage, Lacrimae Christi, fi-
nega jamajskega ruma, pristne slivovke, brinjevca,
tropinova in pa vseh vrst likerjev.

Ugodno je za vsakega odjemalca, ker razpošiljam vsako mno-
žino po isti ceni, kakor tvrdke iz nemških krajev ter jamčim za naj-
boljši uspeh vsake esence po priloženem navodilu. Neugajajoče blago
sprejem na svoje stroške nazaj.

2495 26-14

Za obila naročila se priporočam s spoštovanjem

Avgust Benigar

I. kranjska trgovina s čajem, rumom in esenci,
Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 3.

Kranjsko društvo za varstvo lova

vabi vse one gozdne in lovsko varstvene organe, ki so si v teku l. 1907.
pridobili posebnih zaslug za varstvo lova in za povzdigo lovskih razmer, da vložijo
svoje prošnje za

odlikovanje in pohvalo

ki se podeljujeta od društva po §-u 1, točke d in f dr. pravil,

do 15. aprila t. l.

pri odboru kranjskega društva za varstvo lova v Ljubljani.

Take prošnje mora proslilcev predstojnik overiti in morajo obsegati kratek in
jasen opis zaslug.

252 2-1

Odbor kranjskega društva za varstvo lova.

Ustanovljena leta 1882.

Telefon šte. 185

Posilne hranilnice račun šte. 828.405.

Ustanovljena leta 1882.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem združnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti šte. 18

je imela koncem leta 1906 denarnega prometa K 50,486.935.14
upravnega premuženja K 11,325.728.62

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2%

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega pla-
čuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom
in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1906 K 11,060.929.20.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4% z 1 1/2% na amortizacijo ali pa po
5 1/4% brez amortizacije; na menice po 6%.

Posojil. sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven
nedelj in praznikov.

201

**Herbabny-jev podfosfornokisli
apneno-železni sirup.**

Ta je že 38 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen. Izorno sredstvo za tvoritev krvi in kosti. Odstranjuje sluz, pomirjuje kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev.
Cena steklenici K 2-50, po pošti 40 vin. več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: **Dr. Hellmann-ova lekarna „zur Barmherzigkeit“**, DUNAJ, VII.1, Kaiserstr. 73-75.
V zalogi je nadalje pri gosp. lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Brežah, Celju, Celovcu, Črnomlju, Novem mestu, Reki, Sovodnju, Št. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovcu in Volšperku.

Zaloga skoro vseh lekarnah.

Prišlo samo s travarstva
dnevno izdelano.

Pred ponatjanjem se
stari.

**Herbabny-jeva
aromatiška esenca.**

Že 33 let uvedeno in najbolje preizkušeno, boli lajša-
joče mazilo. Lajša in odstranja bolečine v udih in kitah, kakor tudi ner-
vozne boleti.
Cena steklenici 2 K, po pošti 40 vin. več za zavitek. 2649 b

Ceno češko posteljno perje!
5 kg nov. lema K 9.00, bolje K 2.—, poželjo skubljen K 18.—, belo K 24.—, snežnobelo, kot puh mehko skubljen K 30.—, K 36.—, K 42.—. Pošilja tranko po po-
vzetju. Zamena dovoljena proti povratni poštnini. **Benedikt Sachsel**, Lobes št. 139 pri Piznu, Češko.

Kašelj!
2360 **Kdor** 24-15
ljubi svoje zdravje, ga odstrani **5345** not-
potr spričev. dokazuje o izbornem učinku
Kaiser-jevih
karamel za prsa
s tremi folkami.
Zdravniško preizkušene in priporočene proti
kašlju, hripavosti, kataru, slezi, kataru v
grlu, oslovskemu in dušljivemu kašlju.
Zavoj 20 in 40 vin., škatljica 80 vin. dobivajo se
v Ljubljani: Lekarna pri „Orlu“ pri želez. mostu, de-
želna lekarna pri „Mariji Pomagaj“, E. Leustek; Ubald
pl. Trnkoszy, Jos. Mayer, pri „Kroni“; A. Bohinc, vogal
Rimske in Blewaisove ceste; Ivan Gjiričič v Metliki,
Karol Andrijašič v Novem mestu, Karol Savnik v Kranju
in Josip Močnik, lekarna pri „Sv. Trojici“ v Kamniku

Zahtevajte brezplačno dopušiljatev mojega ilust-
conika z nad 1000 slikami. —
Jamstvo več let. Vsako nepopolno blago se vzame
nazaj za popolni znesek.
Slika 1/2 nav. velikosti. 611 46

St. 365
srebrna dam-
ska remont. gl. 3-50

St. 322
srebrna moška
remont. 3-50

St. 337
srebrna s sidro
15 kamnov 5-
dvojni plašč 6-50

St. 341, srebrna s sidro
dvojni plašč 15 kam-
nov, posebno
močna 7-9-50

Anton Kiffmann,
največja tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine.
Izvoz v vse dežele. **Maribor L. 5., stajersko.**

Dr. Kovacs-evo mazilo za roke.
V rabi nedosežno, povzročuje nežnost in
belino rok v 3 dneh. — **Lonček 1 K 20 v.**
„International“ odstranj. mahu
naglo in gotovo odstrani nepotrebne kociče
v obrazu in po rokah. — **Steklenica 6 K.**
Razpošilja po povzetju **lekarna pri
Mariji Pomagaj, Budapest, Liszt Fe-
rencz-tér 20.** Dobi se v lekarnah in drogerijah.

**Steckenpferd-
lilijskomlečno milo**
Bergmann & Co. Draždan in Tečín n. L.
je in ostane glasom vsak dan došlih pri-
znanic naj uspešnejše vseh medicinal-
nih mil proti mazuljem kakor tudi v dosegu
in ohranitev nežne, mehke kože in rožnate
polti. — Dobiva se po 80 vin. komad v vseh
lekarnah, drožerijah, parfumerijah, trgovinah
mila in brivnicah. 434 50-48

Sodi.
Več vrst sodov ima **naprodaj A. REPIČ,**
sodarski mojster v **Ljubljani, Trnovo.** 2319

KOVAČNICA
preskrbljeno z vsem potrebnim kovaškim
orodjem **se odda v najem** v Retjah,
Loški potok (vse v dobrem stanju in
obilno zaslužka). Ponudbe na 358 3-3
Josip Gregorič
Loški potok, P. Travnik (Kranjska).

== Obrtno naznanilo. ==

Udano podpisani, lastnik tvrdke M. Kunc v Ljubljani, usojam si svojim cenjenim naročnikom in slavnemu občinstvu javiti, da otvorim z dnem 20. februarja t. l. v prodajalniških prostorih

Dvorni trg št. 3, na voglu Židovskih ulic **A. KUNC**
pod tvrdko

veliko in moderno zalogo oblek za gospode in dečke

iz lastnih in tujih izdelkov. Kot strokovnjak, v zvezi z najboljšimi tvrdkami, mi bo mogoče z nizkimi stalnimi in na vsakem predmetu označenimi cenami zahtevam kupujočega občinstva v vsakem oziru zadostiti.

Naročila po meri izvrševal bodem kakor doslej v mnogoletnem obrtovanju po najboljših močeh v zadovoljstvo svojih naročnikov.

Priporočevaje svoje sedaj povečano podjetje blagonaklonjenosti slav. občinstva bilježim

z velespoštovanjem **A. KUNC, Dvorni trg št. 3.**

400 8-1

OSREDNJA BANKA ČESKIH HRANILNIC, Podružnica: DUNAJ, I., Wipplingerstr. 22.
(Ustredni banka českých spořitelén)

Vloge na knjižice in račun 4 % in 4 1/2 %, Kupovanje in prodaja vredn. papirjev. Posojila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na 4 1/2 in 1/2 %, upravne pristojbine. Financiranje javnih podjetij. Emisija lastnih 4 % ban-
kovnih obligacij, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kavcije.

Del. kap. 7.000.000.—
Telegram: „Sporobanka“.
Deponiranje kavcij in vadij raznih vrst.
Estoni menjic same denarnih zavodov.
Bankovne informacije in svete brezplačno.

1431 100-6
Podružnica v Bran-
Tel. št. 12017.
Tel. št. 12017.

VZAJEMNO PODPORNNO DRUŠTVO V LJUBLJANI
Kongresni trg 19 ————— registrovana zadruga z omejenim poroštvom ————— **Kongresni trg 19**
sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 9. do 12. ure **po 4 3/4 0** to je. daje za 200 kron 9 kron 50 vin. na leto.
Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo.
Rentni davek plača hranilnica sama. ————— **Najsigurnejša prilika za štedenje!**
Kanonik **A. Kalan** l. r., predsednik. Kanonik **J. Sušnik** l. r., podpredsednik.
1949 52-1